Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $7.00 Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Visų šalių Darbininkai Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 42 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., šeštadienis, Vasario (Feb.) 19, 1938 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXVIII, Dienraščio XX

Krislai

Argi Mes Nesakėme.
Ir ten Kelia Suirutę.
Reakcionierių Galybė.
Dr. Vaineikis.
Rašo A. B.

Sklokos apsivedimo su LSS vaisiai jau matosi. Brooklyne jiems jau pasisekė sukurstyti LSS 19 kuopą prieš Amerikos Lietuvių Kongreso skyrių ir be jokios sarmatos atvirai išeiti prieš Kongreso ruošiamą masinį mitingą paminėti Lietuvos nepriklausomybę ir pasmerkti tautininkų diktatūrą.

O tūli socialistai pyko, kai mes parodėme, kokiais tikslais Strazdas ir Stilsonas peršasi jiems. Matysite, kur tik prie socialistų prisidės desperatiški trockistai, visur panašūs bus rezultatai. Tik dabar klausimas, ar jiems pavyks apardyti iki šiol gražiai ir sklandžiai ėjusį bendrą darbą Amerikos Lietuvių Kongrese ar ne? Kas liečia komunistus, jie visomis jėgomis stengsis prie to neprileisti.

Beje, skaitau laikraščiuose, kad tie patys žmonės jau pradėjo suirutę kelti ir Brooklyno Darbo Partijos lietuvių kuopoje. Tai žmonės, kuriems joks konstruktyvus ir rimtas darbininkiškas darbas nepakenčiamas. Kur jie pasiuka, ten demoralizuoja darbininkų jėgas.

Tai ir vėl New Yorko valstijos seimelis atmetė pataisymą prie Jungtinių Valstijų konstitucijos uždrausti mažamečių darbą. Reakcionieriai laimėjo. Jiems vadovavo katalikų bažnyčios dvasiškija. Vardan dievo, šita dvasiškija trokšta matyti vaikus žudant ir naikinant fabrikuose ir dirbtuvėse. Gal tokie tos dvasiškijos žygiai greičiau atidarys katalikų masėms akis.

Labai teisingas Amerikos Darbo Partijos reikalavimas. Ji reikalauja, kad New Yorko valdžia paleistų žmonėms referendumu šitą klausimą nubalsuoti. Pažiūrėsime, ką į tai atsakys valstijos seimelis.

Lietuvoje mirė Dr. Liudas Vaineikis, senas varpininkas, sulaukęs 69 metų amžiaus. Kauno žurnalas "Kultūra" duoda sekamų davinių apie tą seną lietuvį.

1889 metais Vaineikis Maskvoje įstojo į slaptą lietuvių studentų draugiją ir joje uoliai darbavosi. Jis rašinėjo "Varpui" ir "Ūkininkui." Baigęs mokslą 1897 metais apsigyveno Palangoje. Ten per jo rankas plaukė Lietuvon lietuviškos knygos.

Žinoma, caro žandarai negalėjo Vaineikį pamiršti. Dėl pas jį rastų Vinco Kudirkos lietuviškų laiškų, Vaineikis pateko kalėjiman ir ten išsėdėjo du metu. "O vėliau rusų žandarui Ninickui įskundus, rusų valdžia dr. Vaineikį ištrėmė į Sibirą, jakutų kraštą. Ten jis daug iškentėjo."

Kaip dr. Vaineikis buvo politiniai nusiteikęs paskutiniais laikais, mums nežinoma. Bet, pasak "Kultūros," jis "mirė laisvamaniškai, be religinių apeigų , ir jo paties norų buvo sudegintas V. D. Universiteto Medicinos Fakulteto krematoriume."

Komunistams dabar reikalinga nepaprasta kantrybė ir ištvermė. Mat, kaip prieš nuoširdžiausius darbininkų klasės reikalų gynėjus, prieš mus nuožmiausiai kovoja fašistai ir visi reakcioniški gaivalai. O įrankių mūsų oponentai juk nesirenka: griebiasi to, kas pasisuko po ranka.

Bet kaip tik šitas suvienytas reakcijos siutimas mums pridaduoda drąsos ir ryžtingumo laikytis savo principų, savo idejos. Mūsų partija, mūsų visas judėjimas yra vieningas. Tame jo didžioji stiprybė.

Audros praeis. Mes jas nugalėsime.

Sovietų Atstovas Rumunijoj Fašistų Pagrobtas, Sako Litvinov

Maskva. — Sovietų atstobės vedėjas Rumunijoj, Feodoras Butenko nepabėgo Italijon, bet buvo pagrobtas Rumunijos fašistų, — sako M. Litvinov, Sovietų užsieninis komisaras. O asmuo, kuris pasirodė Romoj ir pasivadino "F. Butenko", yra koks rusas caristas.

Laiškas, kuris buvo Butenko vardu paskelbtas Romoj ir Budapeste, yra suklastuotas, padirbtas; o jeigu jis būtų ir Butenko ranka rašytas, tai fašistai, pagrobusieji Butenką, kankinimais privertė jį taip rašyt (kad jis "bijąs pakliūti į Sovietų agentų rankas").

"Mes neabejojame, kad Butenko dar tebėra naguose p a g r o b ė j ų (kidnaperių)", sako Litvinov.

Roma. — Sovietų atstovybės sekretorius, buvęs Butenko draugas sovietinėj diplomatijos mokykloj, dabar kelis kartus bandė Romoj ateit į viešbutį, kur apsistojęs vadinamas "Butenko," ir pasimatyti su juom. Bet Mussolinio policija, kietai apsupus tą viešbutį, nepraleidžia nieko, kas norėtų pasikalbėti su tariamu "Butenko."

Maskva. — Sovietų vyriausybė pakartoja griežtą reikalavimą, kad Rumunijos valdžia turi ištirt, kaip ir kur dingo Butenko.

Kad jis nepabėgo, tai liūdija jo pasportas paliktas Sovietų atstovybėj, Buchareste, Rumunijoj, ir 30,000 dolerių sovietinių pinigų tenai. Jeigu jis būtų bėgęs, kaip Sovietų priešas, tikrai būtų pasičiupęs bent tuos pinigus.

EXTRA!

HITLERIS SPIRIA LAUKAN AUSTRIJOS MINISTERĮ PIRMININKĄ

Vienna, Austrija, vas. 18. —Hitlerio verčiamas, žada pasitraukt Austrijos ministeris pirmininkas Šušnigg, sekančią savaitę, kaip praneša United Press. Hitleris stengsis įstatyt nazį į Šušniggo vietą.

Mussolinio Mainai su Hitleriu del Austrijos

London, vas. 18.—Hitleris prižadėjo padaryt karišką sąjungą su Italija; tai todėl Mussolinis leidžia Hitleriui faktinai užgrobti Austrijos valdžią.

Viesulas Užmušė 30 Žmonių Rodessoj, Lousianoj

Rodessa, La. — Baisaus smarkumo viesulas suardė daugelį namų šio miesto centre, užmušė 30 iki 35 žmonių ir sužeidė daugiau kaip 100. Koks tai viesulo nešamas daiktas visai nukirto galvą vienai moteriai.

Ispanų Liaudiečiai Laimi Dviejuos Frontuos

Hendaye, Franc. — Ispanijos pasienis.—Respublikos armija apsupo visomis pusėmis tūkstantį fašistų po žiaurios kovos, per kurią respublikiečiai užėmė miestelį Villanueva del Rebollar, apie 40 mylių į šiaurius nuo Teruelio.

Pietinėj Ispanijoj respublikiečiai, į šiaurių vakarus nuo Cordobos, ne tik atgriebė visas pozicijas, kurias fašistai buvo laimėję praeitą savaitę, bet dar atėmė iš fašistų tuziną apdrūtintų kalvų, kuriose fašistai buvo nuo senai įsigalėję.

Respublikiečiai šturmavo čia fašistus tankais, dideliais trimotoriniais lėktuvais ir kitais karo pabūklais.

Respublikiečių būriai, ateidami keturiais skirtingais keliais, susijungė ir užklupo fašistus pliekti ties Peraleda de Caucejo, apie 60 mylių į šiaurių vakarus nuo Cordobos.

Meksikiečiai Sušaudė Mergaitės Žagintoją Žmogžudį

Tijuana, Mexico. — Pagal karo teismo nuosprendį, tapo iš kalėjimo išvestas ir kareivių sušaudytas Juan Castillo Morales, kareivis, kuris iššagino ir užmušė aštuonių metų mergaitę Consuelą Conancho, saliūno tarnautojo dukterį. Kai buvo areštuotas, jis ir pats prisipažino toj piktadarystėj.

Kelių šimtų minia buvo užpuolus kalėjimą, idant išplėšti nenaudėlį ir nulynčiuot jįjį. Per susikirtimą policijos ir kareivių su minia trys asmenys liko užmušti ir keliolika sužeista. Kovai besiaučiant, minia padegė kalėjimą, policijos stotį ir valdžios rūmus.

Susikirtimas Čechoslovakijos Vokiečių Socialistų su Naziais

Praga, Čechoslovakija. — Susikirtime tarp hitlerininkų ir vokiečių socialistų tapo sužeistas nazių vadas Vollner. 20 asmenų areštuota.

Dvi mažytės mergaitės, chinietės, Detroite naujų metų laiku prie altoriaus prašo savo dievo, kad jis chiniečiams pagelbėtų išgrusti laukan japonus. Tas parodo, kad ir vaikai yra nusistatę prieš agresorius ir pagal savo išauklėjimo supratimą velina jiems pražūties.

SOVIETŲ LĖKTUVAS IŠGELBĖJO DU SOVIETINIUS LAKŪNUS IŠ LEDŲ JŪROS

Lėktuvai Atvežė Mokslininkam Vaisių ir Alaus ant Ledo Lyties; Jie Ten Galėtų Laukt 3 Mėnesius

Maskva. — Lakūnai Iv. Čerevičny ir Karabanov su vanden-lėktuvu pakilo oran nuo ledo šalia sovietinio ledlaužio "Murmano" skrist pas keturis Sovietų mokslininkus, esančius ant ledo lyties, netoli Greenlandijos. Bet staiga kilusi, apakinanti sniego audra privertė lakūnus grįžt atgal į "Murmaną." Audra taip šėlo, kad prispyrė juos nusileisti ant vandens, nepaspėjus net per radio pranešt apie tai "Murmanui."

Nesulaukdamas žinios apie lakūnus, Al. Ostalcev, komandierius kito ledlaužio "Taimyro" įgulos, pasiuntė lėktuvą su lakūnu G. Vlasovu jieškoti jųjų. Vlasov, skraidydamas tarp "Murmano" ir "Taimyro", pamatė tųdviejų lakūnų orlaivį ant vandens; nusileido ant artimos ledo lyties, paėmė juos į savo lėktuvą ir laimingai parlėkė ir nusileido ant ledo greta "Taimyro."

Ledlaužis "Murman" tada visais garais plaukė paimt nuo vandens Čerevičnio ir Karabanovo lėktuvą.

"Taimyro" ir "Murmano" lėktuvai galėtų tuoj nuimt nuo ledo keturis Sovietų mokslininkus; bet kadangi šie lėkėtuvai nedideli, tai jiem tektų daug sykių skraidyti. Nes reikia paimt ne tik mokslininkus, bet jų instrumentus ir įvairius įrenginius. Mokslininkų vadas Papanin, todėl, nepataria lėktuvams tuos žygius daryt; sako, palauksime ledlaužio, galime laukt dar kad ir tris mėnesius savo stovykloj, ant plaukiančio ledo.

Du pirmi lėktuvai, pasiekę mokslininkus, atvežė jiem tangerinų (vaisių panašių į mažus orindžius) ir alaus.

Ledlaužis "Taimyr," skrosdamas ledus, per dieną prasigrūmė 10 mylių arčiau mokslininkų stovyklos. Didžiausia kliūtis tai labai storai susibrukę ledai per penkias mylias aplink jų stovyklą.

Atplaukia galingasis ledlaužis "Yermak", kuris randasi už 800 mylių nuo mokslininkų stovyklos.

Hitler Bruka Austrijai Nazių Slaptą Policiją

Berlin. — Derybose su atvykusiu Austrijos vidaus reikalų ministeriu, naziu Seyss-Inquartu, Hitleris reikalauja suorganizuot slaptą nazių policiją Austrijoj kovai prieš komunistus ir kitus revoliucinius bei demokratinius žmones.

Melbourne, Australia. — 2,000 minia sudegino padirbtą Mussolinio pavidalą.

USA Valdžia Atėmė 50,000 Namų už Skolas

Washington. — Amerikos valdžia 1937 metais atėmė 50,000 namų iš savininkų, kurie nepajėgė atmokėt skolas bei nuošimčius valdiškai Home Owners Paskolų Korporacijai.

Philadelphia, Pa. — Lenino mirties paminėjimo mitinge Convention Hall dalyvavo 18,000 žmonių.

Jau Paskelbta Lietuvoje Naziška Smetonos Naujoji Konstitucija

Vanduo Įkalino 8 Mainierius Jeansville Kasykloj

Jeansville, Pa. — Netikėtai vanduo iš didelės daubos viršuj urmu prasiveržė į Lehigh Valley kasyklą num. 1. Tuo tarpu kasykloj buvo 10 žmonių. Du išsigelbėjo. Dar nėra žinios apie kitus aštuonis.

Chinai Atmuša Japonus, Užima Jų Pozicijas

Peiping, vas. 18.—Japonai buvo pranešę, kad jie užėmę Weihwei prie Peiping-Hankow geležinkelio; bet pasirodo, kad peranksti pasigyrė.

Japonai užkariavę Yangwu miestelį, už kelių mylių į šiaurius nuo Geltonosios upės. Jie sako, kad jeigu pavyks jiems prasimušti per tą upę į pietų pusę, tai japonai susijungsią su pietine savo armija ir tada "kaip į butelį suvarysią 400,000 chinų armijos."

Tuo tarpu chinų Aštuntos Armijos komunistiniai kareiviai ir partizanai, veikdami vikriais būriais, atėmė iš japonų visas Peiping-Hankow geležinkelio stotis per 75 mylias tarp Chengtingo ir Paotingo, Hopeh provincijos sostinės.

Chinai atmetė japonus atgal iki Tenghsieno, 60 mylių į šiaurius nuo Suchowo, ir atkariavo Lianghsiatieną. Tientsin-Pukow geležinkelio srityje chinai atėmė iš priešų Mingwangą ir kontr-atakuoja japonus keliuose kituose punktuose.

Prieš japonus sukilo chinai gyventojai Peiping ir Tientsin apskričiuose. Japonų kariuomenė iššudė daugelį sukilėlių.

Chinų partizanai faktinai sustabdė japonų pravažiavimą Peiping-Hankow geležinkeliu. Patys japonai prisipažįsta, kad "netikėtose vietose" pasirodo net chinų kanuolės ir bombarduoja japonus šiaurėje, kurią japonai sakėsi "visiškai" užkariavę.

KAPITALISTAI PERŠA SUDARKYTI DARBO SANTIKIŲ ĮSTATYMĄ

Washington.—Didieji biznieriai, esantieji prezidento Roosevelto "patarimų komisijoj," reikalauja taip "pataisyt" Šalies Darbo Santikių Įstatymą, kad jis išeitų naudai ne darbininkų ir jų unijų, bet samdytojų labui.

Elizabeth, N. J.—Teismas davė perskyras E. S. Bairdui todėl, kad jo žmona priklausė Komunistų Partijai.

Pasitvirtina "Laisvės" žinia vas. 16 d., kad Lietuvoj jau paskelbta nauja konstitucija.

Net Smetonos parinktinių seimas atidėliojo tos konstitucijos priėmimą; norėjo taisyt jos projektą. Bet Smetona, turėdamas savo rankose galią, paėmė viršų; taip vasario 15 d. ir buvo seime pervaryta naujoji konstitucija.

Jinai užtvirtina Smetonos diktatūrą ir teigia jam dar didesnę galią. Jis, pagal naująją konstituciją, lieka ne tik valstybės ir armijos "vadas", bet taipgi vyriausias komandierius visų darbų, krašto ūkio, jaunimo auklėjimo ir kitko.

Naujoji konstitucija išreiškia pagarbą religijoms. "Naujos konstitucijos projektas laiko religiją teigiamu veiksniu," kaip gėrisi Smetonos seimo atstovas pralotas Laukaitis.

Nusileidžia Laisvamaniams

O vis dėlto smetoninininkai turėjo padaryt nusileidimą laisvamaniams. Jiems yra suteikiama civilinė metrikacija: "Gimimo, jungtuvių ir mirimo aktai daromi valstybės organų įstatymo nustatomomis sąlygomis ir tvarka."

Vadinasi, protiniai laisviems žmonėms nereikės tais reikalais kreiptis į kunigus. Bet "tikintieji šiuos aktus gali daryti pas savo dvasininkus... ir neverčiami jų kartoti kitur."

Kitais gi atžvilgiais naujoji konstitucija yra visai naziška. Smetona, pagal ją, virsta diktatorium ne tik politikoj, bet visame šalies gyvenime.

Roma Užgiria Hitlerio Žygį Prieš Austriją

Roma. — Italijos užsienių ministerijos organas "Informazione Diplomatica" rašo, jog Mussolinio valdžia "pilnai užgiria", kad Hitleris pribruko nazių į Austrijos valdžią ir tuom pasidarė faktinu Austrijos valdovu.

(Hitleris, matyt, už tai duoda Mussoliniui "laisvas rankas" prieš Jugoslaviją.)

London. — Anglijos valdžia nieko nežada daryt prieš Hitlerio įsigalėjimą Austrijoj.

ORAS

Šiandien bus lietaus ir pavakariais šalčiau.—N. Y. Oro Biuras.

Vakar temperatūra 36-50. Saulėtekis 6:47; saulėleidis 5:33.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year....	$6.00
Foreign countries, per year...	$6.50
Canada and Brazil, per year..	$5.50
United States, six months...	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months...	$3.25
Foreign countries, six months,	$4.00
Canada and Brazil, six months,	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Su Austrija jau Apsidirbo, Kas Dabar Seks?

Prieš Hitlerį žemai nusilenkė Austrijos diktatorius Schuschnigg. Pagaliau Hitlerio užmačias Austrijoje užgyrė ir Mussolinis, kuris dar nelabai senai prastai žiūrėjo į Vokietijos fašizmo įsigalėjimą jos kaimyninėje šalyje. Austrija atsidūrė Vokietijos globoje. Tai nepaprastai svarbus Vokietijos fašizmo laimėjimas jo pasiryžime uždėti savo batą ant visos centralinės Europos.

Bet kodėl Mussolinis nusileido Hitleriui? Tiesa, Hitleris pripažino Italijos užgrobimą Ethiopijos. Bet vargiai to užteko Mussoliniui. Hitleris veikiausia pridėjo dar ir Jugoslaviją, kuri rubežiuojasi su Italija. Hitleriui Austrija, Mussoliniui Jugoslavija!

Kas seka? Visai neprotinga būtų įsivaizdinti, kad Hitleris čionai ir apsistos. Jo pašonėje, kaip kokia sala purvinam fašizmo okeane, juk guli demokratinė Čechoslovakija. Ją jau apleido Anglija, jos beveik jau išsižadėjo Francija. Tiesa, ji gražiai sugyvena su Sovietų Sąjunga, bet pastaroji nuo jos pusėtinai toli. Nereikia būti jokiu pranašu, idant matyti, kad jei dar ne rytoj, tai poryt Hitleris kėsinsis nugnybti ir Čechoslovakijos nepriklausomybę. Tada jis atsisuks į rytus ir "pasveikins" Lietuvą.

Sveikiname Drg. Bunnį Sovietskį

Draugo Bunni Sovietskio sugrįžimas pradžiugins kiekvieną laisvę mylintį lietuvį. Jis buvo vienas iš pirmutinių atsiliepti į Ispanijos liaudies balsą ir skubintis jai pagelbon. Daugiau metus laiko Bunni kariavo prieš fašizmą. Jo laimė, kad jis išliko gyvas ir sveikas. Jis savo pareigas karo lauke atliko. Dabar jis vėl su mumis, mūsų eilėse. Jis kovą prieš fašizmą tęs čionai—jau ne ginklu, bet žodžiu ir plunksna.

Bunni Sovietskis tebėra jaunas draugas, daug žadąs draugas. Jo patyrimai Ispanijoje jam bus galingas ginklas kovoje su fašizmu Amerikoje.

Amerikos lietuvių darbininkų judėjimas gali teisingai didžiuotis tokiais draugais, kaip Antanas Litvinas, Bunni Sovieskis, Vete, Charlie ir visa eilė kitų draugų, kurie stojo į karą už žmonijos laisvę.

Holandija Susirūpino

Japonijos imperialistų užpuolimas ant Chinijos privertė susirūpinti ir Holandiją. Mat, Holandija pati turi tik 12,692 keturkampių mylių žemės plotą ir 8,558,000 gyventojų. Bet jos kolonijos užima net 788,681 keturkampę mylią ir turi virš 60,000,000 gyventojų. Reiškia, Holandijos pavergtų kolonijų gyventojų yra veik 10 kartų tiek, kiek pačių holandiečių, o kolonijų plotas net 62 kartus didesnis už Holandiją.

Tos milžiniškos Holandijos kolonijos yra taip vadinamoj Rytinėj Indijoj, tai Sumatra, Java, Borneo, Celebes ir Naujos Gvinejos salos. Jos randasi į pietrytus nuo Indijos ir Chinijos. Holandija jas valdo nuo tų laikų, kada ji buvo galinga jūrų valstybė ir turėjo galingą karo laivyną.

Rytų Indijos salos yra labai turtingos. Per jas kaip tik eina žemės vidaus (ekvatoriaus) juosta. Oras šiltas, prieplaukos per visus metus atdaros. Žiemos nėra. Čia auga cukrinės nendrės, kava, arbata, kakao, tabakas, gumos ir kiti tropiški augmenys. Žemėj yra daug turtų: cinko, vario, aliejaus, anglies ir kitko. 1934 metais Holandija ten pasigamino 46,925,000 bačkas aliejaus. Ypatingai svarbu, kad čia auga gumos medžiai, kurie retai kur pasaulyje auga. 1934 metais Holandija į pasaulio rinką išvežė 386,000 tonų gumos. Gi guma dabar labai reikalinga automobilių apvalkams ir kitiems dalykams.

Holandija kas metai iš tų kolonijų gauna milžiniškus pelnus. Bet pati Holandija dabar yra kariniai silpna valstybė. Kolonijose ji turi per 30,000 kareivių. Jie laikomi slopinimui vietos gyventojų judėjimo. Jie negalėtų apginti tas turtingas salas nuo užpuoliko. Jos karo laivynas negalėtų atsispirti. Holandija suteikė Anglijai laisvę vesti jos kolonijose biznį, o Anglija pasižadėjo kolonijas apginti.

Bet Japonijos imperialistai Chinijoj jau kelis kartus skaudžiai kirto Anglijai ir ta nesipriešina. Aišku, kad ji dar mažiau rizikuotų stoti karan už Holandijos kolonijas. Tuo kartu Japonijoj fašistinė spauda pradėjo šaukti, kad Japonija turi gauti žemės plotus, kurie aprūpintų ją aliejum ir kitais reikmenimis. Japonų laikraštis "Nichi-Nichi" tiesiai rodo į Holandijos kolonijas ir sako: "blogai guli turtai." Tūli laikraščiai rašo: kaip tik Japonija baigs karą Chinijoj, ji pasisuks į "pietus", tai yra, linkui Holandijos kolonijų. Yra dėl ko Holandijai susirūpinti.

Mes irgi už Vienybę, bet Kas Jai Trukdo?

Smetoniškos dvasios "Pasaulio Lietuvis" savo trečiame numeryje labai pasigenda vienybės. Vienybės, girdi, "kaip atrodo, ypač šiandien, niekur pasaulyje nėra—nė tarp tautų ir valstybių, nė tarp luomų, nė tarp paskirų žmonių." Ta pačia sunkia liga sergą ir visi lietuviai ir pati Lietuva. O kas blogiausia, kad "mūsų tauta sunkiai tebekovoja dėl savo laisvės, dėl nepriklausomo egzistavimo. Gerai žinome ir matome, kad ji tos kovos dar nebaigė ir negreit ją baigs."

Čia pasakyta daug tiesos. Bet kas šiandien daugiausia kliudo Lietuvos žmonių vienybei, jų apvienytam gynimui savo tautos nepriklausomybės? Nereikia didelio galvočiaus atsakyti į šį klausimą. Atsakomybė krinta ant galvos Lietuvos tautininkų, kurie su Smetona priešakyje, kaip plėšikai, nakties metu smurto pagelba pasigrobė galią ir sutrempė visas Lietuvos žmonių demokratines teises. Ir dabar dar jie drįsta kalbėti apie visų lietuvių vienybę. Ar gali būti švaraus, doro žmogaus vienybė su jį apiplėšusiu plėšiku? Žinoma, kad negali.

Tat ko verti "Pasaulio Lietuvio" dejavimai dėl tos vienybės, kuomet jo redaktoriai sušilę šoka klumpakojį pagal Smetonos valdžios muziką? Gerai, kad ir jie patys jaučia, kad niekas jų toms dejonėms netiki ir netikės. Nes jie sako: "Piktą reikia rauti iš šaknų—reikia pamėginti pakeisti tą psichologiją, dėl kurios vien tik žodžio 'vienybė' paminėjimas mums atrodo, kaip noras mus apgauti arba apmulkinti." Ištiesų tiktai tiek ir tereiškia visiems protaujantiems lietuviams šitos "'Pasaulio Lietuvio" gailios meditacijos.

Tiesa, reikia rauti iš šaknų, bet tik ne psichologiją, o tautininkų diktatūrą. Kaip Lietuvos žmonių, taip užsienio lietuvių psichologija pati pasikeis, kai jie nebematys Lietuvoje saujelės ponų priespaudos.

Be galo reikalinga, verkiant reikalinga lietuvių vienybė. Mes už ją stojame visu šimtu procentų. Bet ji reikalinga visų pirma pašalinimui iš Lietuvos dabartinio fašistinio rėžimo, sugrąžinimui Lietuvos žmonėms demokratinių teisių ir pastatymui Lietuvos ant tvirtų progreso kojų.

Kaip Dabar Lietuvos Žmonės Gyvena

Jau daug praėjo laiko, kaip rašiau Jums laišką. Priežastis ilgesnio nerašymo buvo ta, kad neturėjau laiko, o antra, kad ką nors ypatingo parašyti nesirado, nes dabartiniu metu Smetoninėje Lietuvoje ramu. Kodėl taip pas mus ramu, manau, aiškinti nereikia—suprasite ir taip. Lietuvoje esamą ramybę labai gražiai apdainuoja, viename Lietuvos savaitraštyje, juokų skyriuje:—

"Laukus bearkite
ir nesibarkite,
Jeigu kas skriaudžia jus,
tegul mato dangus.
O jei krutina,
per šonus šutina,
Nenusiminkite,
save raminkite.
Turtų nekraukite,
bet poteriaukite
Ir ščyrai dirbkite,
prievoles atlikite...
Sau ščyrai dirbkite,
nosių nekiškite
Niekų nečirkškite,
ko reik klausykite."

Taigi ir yra taip, kad jei kas kartais nori sutrukdyti tą ramybę, tai tuoj tą "pakrutina", per šonus "pašutina" ir toks pilietis jau būna 100% ramybės pavyzdžiu.

Jei skaitote iš Lietuvos laikraščius, tai randate labai raminančias žinias, kad Lietuva, Smetonos vedama tautiškumo keliais, pasiekė aukšto gerbūvio. Laikraščiuose spausdinamos Smetonos ir jo ministerių kalbos, kurios užima kartais keletą puslapių ir kurios prievarta turi būti spausdinamos, dvelkia neapsakoma artimo meile, nuveiktais kilniais darbais ir siekimu įkurti Lietuvoje biblišką rojų. Tos nuolatinės valdovų kalbos, o ypač Smetonos, kuris prie mažiausios progos išplepa po keletą valandų, yra niekas kitas, kaip tik nuvalkiotos diktatoriškos mintys, su siekiais visiškos hegemonijos ir nesiskaitymo su darbininkais. Tos nuolatinės kalbos tiek įgriso žmonėms, kad jų niekas neklauso ir neskaito, išskiriant Smetonos pakalikus ir iškilmėse suėjusias tautines organizacijas bei gatvės žioplius.

Šiame laiške keletą dalykėlių nušviesiu, kaip tikrumoj yra, o ne kaip dedama mūsų laikraščiuose.

Apie Lietuvos ekonominės būklės pagerėjimą, abejoti netenka. Ypač gerai jaučiasi stambieji ūkininkai, kurie už pagamintus ūkio produktus, gauna neblogas kainas. Žymiai palengvina stambių ūkininkų būklę didelis darbininkų pasisiūlymas, mažos algos, bei neleidimas darbininkam organizuotis. Smulkesnieji arba smulkieji ūkiai gyvena blogesnėse sąlygose, bet jau pakenčiamai, bet dauguma smulkesniųjų ūkininkų dar vis nesuspėja ar nesugeba prisitaikinti prie sudėtingo ir moderniškesnio ūkininkavimo būdo.

Jei ką nors randate mūsų laikraščiuose rašytą apie darbininkų būvio pagerinimą, tai yra gryniausias melas, o tikrumoj nieko nėra tuo reikalu padaryta. Tiesa, miesto darbininkai jau sutvarkyti ligonių kasose ir nedarbo metu gauna šiokią tokią pašalpą. Kaimų ir dvarų darbininkams dar tik šis tas žadama, bet padaryta dar nėra nieko. Be abejo, mūsų spaudoje būsite radę, kad Lietuvoj jaučiamas darbininkų trūkumas. Jūs, be abejo, labai nustembate ir galvojate, kaip tai gali būti, kad nesant galimybių išvykti darbininkams į užsienius, esant gan dideliam, ypač pas darbininkus prieaugliui, padidėjus įvairioms mašinoms, kurios pavaduoja daugelį darbininkų, rašoma, kad trūksta darbininkų. Gal iš jūsų kas nors tokiomis žiniomis ir paabejoja, bet įsivaizdinkit, kaip jaučiasi mūsų bedarbis perskaitęs tokias nesąmones. Čia darbininkas sėdi be darbo, badgalčioja, o ten Kaune ponai ministeriai kalba ir laikraščiuose skelbia, kad trūksta darbininkų.

Ar gali būti skaudesnis pasityčiojimas iš alkano, neturinčio darbo darbininko?.. Daugiausiai apie darbininkų trūkumą plepa buožė-ministeris Tubelis, kuriam gal atrodo, kad dar perdideles algas turi mokėti savo tarnams ir kumečiams.

Negaliu nutylėti, kad vasaros metu, per du, o gal kaip kam ir tris mėnesius iš darbininkų tenka gauti darbo, o rugiapjūtės ar durpkasės metu gal ir jaučiamas trūkumas darbininkų. Bet negalima kalbėti apie trūkumą darbininkų, jei rudens pabaigoj, per žiemą ir pavasaryj darbininkas sėdi be darbo. Ar gali darbininkas, išdirbęs kad ir tris mėnesius ir gavęs dienai po 2-3 litus, visą metą pragyventi? Tiesa, žiemos metu, dalis darbininkų, apie 6000 dirba miškuose, bet gali užsidirbti tik tie, kurie vietoj—pamiškėse gyvena, o atvykę iš tolimesnių apylinkių ir dar nepratę prie to darbo, vos uždirba tik sau pragyvenimui, o šeimai, jei kuris turi, beveik nieko nelieka.

Pas ūkininkus tarnauti visi nesutelpa ir dauguma bėga į miestus, didindami bedarbių armijas. Dabartiniu metu yra išleistas įstatymas apdrausti kaimo ir dvaro darbininkus nuo nelaimingų atsitikimų, nedarbo ir kituose reikaluose. Ar bus virš minėtas įstatymas vykdomas ir ar duos vaisių, pamatysime. Dėl skurdo dauguma darbininkų tampa visuomenei kenksmingu elementu: virsta vagimis, plėšikais, netenka sveikatos. Teismai užversti kriminalinėmis bylomis. Kalėjimai grūste prigrūsti politinių ir šiaip visokių nusikaltėlių. Nesant vietos kalėjimuose, šiais metais valdžia statys Kaune didžiulį kalėjimą, kuris kainuos apie 3,5 miliono litų ir bus didžiausias pabaltės valstybėse. Šie faktai, nesugriaunamai rodo smetoninės valdžios nuopelnus ir tolesnes pasekmes bjaurios diktatūros.

Šešupės Banga.

Laiškas Iš Kovų Ispanijoj

Brangūs Draugai ir Draugės "L." Redaktoriai!

Jau senokai vieną laišką rašiau jums, manau, kad gavote. Dabar rašau šį antrą iš pat apkasų. Man berašant netoli mūsų eina smarkūs mūšiai. Artilerija be perstojimo mušasi iš abiejų pusių. Įvyksta smarkūs mūšiai aukštoje padangėj tarpe orlaivių. Vakar fašistai puolė mūsų apkasus, netoli mūsų pozicijos, bet likosi atmušti. Jie paliko daug užmuštų ir sužeistų. Orlaivių kovoj fašistai pralaimėjo keletą lėktuvų.

Mėnuo laiko atgal fašistai neteko Teruelio miesto ir daug savo geriausių armijos dalių, tai dabar nori atsiimti. Tik išsivaizdinkite, kad per 3 dienas, nelabai senai Teruelio fronte, fašistai darė 20 atakų! Jie visas pralaimėjo, paliekant tūkstančius savo kareivių užmuštų ir sužeistų ant kovos lauko. Priskaitoma, jog per šias tris dienas fašistai neteko 15,000 kareivių.

Gražus Teruelio miestas, gražioj vietoj, bet smarkiai liaudiečių apdaužytas beimant jį, o dabar be perstojimo jį fašistai bombarduoja. Miestas mums ir fašistams gerai matyti, nes abiejų pusių apkasai randasi ant kalnelio, netoli miesto. Fašistai pralaimėję miestą ir mūšius iš įnirtimo nežino ką ir daryt, nes ši vieta ir miestas randasi labai strateginėj pozicijoj. Nuo čia netoli jūros ir Valencija. Jų planai buvo prasimušti iki jūrų, perkirsti į dvi dalis Ispaniją, atkirsti dalį nuo Francijos. Bet jie čia gavo tokį smūgį, kad net nespėjo patys išsinešdinti nuo liaudiečių. Mums pateko daug armijos ir fašistų amunicijos. Dabar mūsų apkasai nuo fašistų randasi 70 arba 200 metrų. Vieną naktį keletas mūsų kareivių su rankinėmis granatomis (bombomis) atsargiai prislinko prie fašistų apkasų ir apmėtė juos bombomis. Jie tokia paniką sukėlė pas fašistus, kad tie nebežinojo, kur šaudyti. Atsipeikėję pradėjo šaudyti net iš kanuolių, o mūsų kovotojai jau senai buvo sugrįžę į savo apkasus.

Antrą naktį priešas, norėdamas atsilyginti mums, skubiai iššoko iš apkasų ir 10 kareivių su bombomis bėgo prie mūsų apkasų. Mūsų sargas pamatė ir pradėjo šaudyti. Mūsų kulkasvaidis tuojaus pradėjo kirsti priešą. Kulkasvaidis iš arti šaudė, tai tik keli priešai išliko ir pabėgo į savo apkasus.

Pasižiūrėjus iš apkasų per langelį, tam tyčia padarytą šaudyti, matai daugybę priešo kareivių užmuštų, gulinčių netoli nuo mūsų apkasų. Mat, čia fašistai darė didelę ataką, bet liaudiečių armija juos sumušė, vienus išmušė, kitus privertė grįžti atgal, paliekant laukus nuklotus savųjų lavonais. Nakties laiku mūsų kareiviai buvo prislinkę prie užmuštų fašistų, atsinešė keletą šautuvų, šovinių, kurie visi buvo vokiški.

Tas parodo, kad Hitleris su Mussoliniu viskuo remia generolą Francą, kareiviais, ginklais ir amunicija.

Kada žmogus matai karo baisenybes, kur nieko nekalti darbininkai žūsta tūkstančiais; bėga kraujas, kuris jeigu subėgtų į vieną vietą, tai pasidarytų upė, tai pradedi svajoti, kada gi viskas baigsis, kada užviešpataus broliška taika? Tik tada, kada darbininkai pažabos kapitalistus, panaikins žmogaus žmogumi išnaudojimą. Bet kapitalistai nenori žūti. Jie griebiasi visokių priemonių, kad tik neleisti liaudies frontui valdyti kraštą. Bet Ispanijos liaudis, darbo žmonės, neleis įsigalėti fašizmui. Ji padarys jam kapus amžinai! Su Ispanijos liaudžia eina viso pasaulio darbininkai, iki šiolei ją rėmė ir rems toliau moraliai ir materialiai. Ispanijos žmonės labai už tai dėkingi, reiškia didelį džiaugsmą, kad pasaulio darbininkai juos neužmiršta laike priešo užpuolimo.

Čia pas mus dabar nešalta ir sniego nėra, bet mėnuo laiko atgal, kada liaudiečiai ėmė Teruelio miestą, tai buvo labai šalta ir daug sniego. Mat, čia klimatas keičiasi greitai, nes arčiau į pietus. Šiaurėje ir kalnuose yra šalta žiema ir sniego nemažai iškrito.

Na, manau, kad užteks. Artilerijos šūviai jau pradėjo sprogti netoli mūsų ir žemės krinta berašant. Bet iš kitos pusės girdisi mūsų artilerijos šūviai, tat fašistų ugnis sušvelnėjo.

Mes siunčiame proletarinius linkėjimus jums visiems "Laisvės" skaitytojams, draugams ir draugėms!

Draugiškai,
J. Malickas.

Ispanija,
Sausio 19, 1938.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Dilgėlei, Cleveland, Ohio.—Jūsų porą pranešimų apie clevelandiečių veikimą nepanaudojome todėl, kad apie tai pirmiau gavome nuo kitų korespondentų. Taipgi "Piemenuko Pasakojimas", dėl tam tikrų kliūčių, negalės būt įtalpintas.

Kriaučiui, Rochester, N. Y.—Drauge, apie tą kun. Joną taip daug rašyti ir su juom polemizuoti—neverta. Jūs jį tik išgarsinate savo rašinėjimu apie jį. Rašykit ką nors iš darbininkų bei organizacijų veikimo, tai būsime dėkingi.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Gyvenu Suv. Valstijose nuo 1914 m. Beveik visą laiką gyvenau Pittsburghe, bet du mėnesiai atgal persikrausčiau į Philadelphiją. 1935 m. išsiėmiau savo pirmas popieras. Ar galiu prašyti antrų popierų Philadelphijoje? Ir ar mano liūdininkai iš Pittsburgho turės atvykti iš Pittsburgho į Philadelphiją?

Atsakymas

Galėsi paduoti tavo naturalizacijos peticiją tik už keturių mėnesių, nes įstatymas reikalauja, kad aplikantas turi gyventi nemažiaus penkis metus Suv. Valstijose ir mažiausia šešis mėnesius apskrityje, kur jis paduoda pilietystės aplikaciją. Liūdininkai bus naturalizacijos darbininkų išklausinėti Pittsburghe, jiems nereikės atvykti į Philadelphią.

F. L. I. S.

Išplėšė iš Banko $10,000

Poughkeepsie, N. Y.—Du plėšikai, grasindami revolveriais keturiem National Banko tarnautojam Philmonte, pasigrobė $10,000; susėdo į savo automobilį ir paspruko.

Kada automobilis, visais garais pleškėdamas, sugedo, plėšikai privertė vieną troko vežiką juos priimt ir toliau vežt. Paskui, išlipdami, davė jam $100, kad niekam apie juos nesakytų. Bet vežikas po to pranešė policijai.

Užprenumeruok Dienraštį "Laisvę" Savo Draugams

LITERATŪRA ir MENAS

Šiandien Man Baigės 36-ji Metai

(Paskutinysis Lordo Bairono Eilėraštis.)

Jau laikas užgesint liepsnas!—Nutilsiu,
Nes jau širdžių negaliu žavėt.
Bet ne; nors nebemylimas, pamilsiu,
Neliausiu dar mylėt!
Krūtinėj jaučiasi rudens dvelkimas,
Ir meilės žiedas vysta skubinai;
Širdy, lyg kirminas, nusiminimas
Nerimsta amžinai.
Slapta ugnis krūtinėje sušvinta,
Tartum vulkano kratery giliai;
Įžiebtų tik numirėlio žibintą
Priblėsę spinduliai.
Jaunų dienų svajonės, viltys dingo,
Išnyko godos, burtai ir sapnai;
Ir liko iš gyvenimo audringo
Tik suodžiai, pelenai . . .
Betgi šalin jausmai tie nemalonūs!
Kam čia man gundint tuos liūdnuosius tonus?!
Jiem čia dabar ne laikas, ne vieta:—
Štai skina laurus, grumias prieš tironus
Sukilusi tauta.
Aš Graikijoj. Aplink patrankos, ietys,
Trimitai, būgnai, vėliavų minia . . .
Nebuvo netgi karžygis spartietis
Laisvesnis už mane.
Pabusk! . . (Ne tu, Elade! . . tu jau budi).
Bet tu pabusk, širdie! . . Pajusk, patirk,
Koks tavyje jėgų šaltinis glūdi!—
Ar pergalėk, ar mirk! . .
Jei meilės dieviški sapnai dar bunda,
Ir sminga grožės šypsena širdin—
Sudrausk aistras, šalin klasta, pagunda!
Sapnai šalin! Pirmyn! . .
Jaunatvė dingo, jos neberegėsi,
Tai ko belaukt?—Mirtis čia pat, aure.—
Ar, Bairone, ar tu nesugebėsi
Garbingai krist kare?!
Ieškok sau to, ką daugelis praeivių
Netyčia ras.—Į mūšio lauką vyk,
Dar pulk tironus paskutinį syk,
Paskiau atgulk tarp kritusių kareivių
Ir . . . amžinai užmik! . . .

Vertė *K. Pranas Inčiura.*

Graikijoj, mieste Missolonghi, 1824 m., sausio 22 d., Lordas Baironas iš savo miegamojo kambario įėjo į apartmentą, kur buvo susirinkę pulkininkas Stenhop'as su kitais savo draugais. Jis, prisiartinęs prie vieno iš jų, tarė, šypsodamasis: "jūs skundžiatės, kad aš atsisveikinau su Mūza. Bet šiandien yra mano gimimo diena, ir aš tą proga šį tą parašiau. Man rodos, kad tai bus geresnis dalykas, negu paprastai būdavo." Ir paskiau jis jiems parodė šias kilnias ir jaudinančias eiles, kurias, tarp kitko, Thomas Moore laiko visais atžvilgiais geriausiomis visoje pasaulinėje literatūroje.

"Tovarišč"

"Tovarišč"—tai naujai pagamintas Amerikoj judis, kuris pastaruoju laiku yra rodomas ant Broadway, New Yorke. Dalykas eina apie pabėgusius nuo didžiosios Rusijos Revoliucijos baltagvardiečius į Franciją. Kaip didžiumoje šios šalies judžiuose, taip ir šiame, yra daug kas dirbtino, nenaturalaus. Bet vistiek jis yra įdomus ir žiūrovai gardžiai juokiasi. Todėl nors trumpai suglaudęs paduosiu jo turinį.

Rusai baltagvardiečiai, atbėgę į Franciją, rado visus francūzus šokančius. Baltagvardiečiai ėmė teirautis, kodėl jie visi taip šoka. Gavo atsakymą, kad Francijoj Šešioliktoji Liepos, tai yra, ta diena, kurioj minima buvusi Francijos revoliucija. Baltagvardiečiai nusivilę pasitraukė iš šokančių tarpo ir nusikraustė į prastą ir didelį namą, kur viskas aplūžę, apgriuvę. Viename to aplūžusjo apartmento kambaryje matome tų baltagvardiečių būstinę; viskas netvarkoj, aplūžę, bet ties galviniu lovos galu pakabintas kardas ir kiti kariški pabūklai. Kalbasi jie, bėdavoja, kad esą alkani, o tik šimtą frankų teturį. Jeigu dabar pirksis maisto, tai nė tos šimtinės neliks. Bet pilvas kelia "revoliuciją," tai noroms-nenoroms aukšta poniutė rengiasi eit pirkt maisto ir rengdamosi savo vyrui sako: "Aš pripirksiu maisto ir parnešiu pilną šimtinę."

Poniutei išėjus, ateina du Francijos bankieriai ir, kaipo buvusiam caro generolui, perveda keturias dešimtis tūkstančių frankų caro pinigų, buvusių Francijos banke.

Tuo tarpu poniutė nuėjo į krautuvę ir pradėjo kraustyti nuo lentynų maistą į savo maišelį. Prisitaisius maišelį, padėjo prie durų ir krautuvninko paklausė, kiek tas ir tas kainuoja. Sutikus su kaina, padavė šimtinę, sakydama: "Ar išmainysi?" Krautuvninkui nuėjus su šimtine, poniutė dar porą dalykų įsikišo į antį. Tuo tarpu vaikai pagavo jos maišelį ir leidosi bėgt. Policininkas, pastebėjęs vaikus vagiant maišelį, pradėjo švilpt. Poniutė pamanė, kad policininkas pamatė ją kišantis antin daiktus, ir leidosi bėgt. Ir taip parbėgo be maisto ir be pinigų.

Raudojo. Kas dabar bus . . .

Tuo tarpu pabeldė į duris koks tai vyras, kuris kolektuoja dėl biednos šeimynos. Ponia atsako, kad jie patys neturi pinigų. Vyras atsako: "Aš kaip neturiu pinigų, tai einu dirbti." Ponai užklausė to nepažįstamo, kur ir kaip gauti darbą. Vyras parodo laikraštį, kur reikalaujama patarnautojo ir lovų taisytojos. Ponai pasirašo sau "referensus" ir rengiasi eiti, bet gaila palikti kardus. Neturi kur įsidėti, tai įkiša šale kojos į kelnę; tada negali sulenkti kojos. Bet visvien taip "žygiuoja" darban.

Gauna darbą pas aliejaus magnatą ir džiaugiasi, kad esą dabar danguj.

Vėliaus aliejaus biznierius rengia puotą ir pasako savo tarnams, kad tarpe kitų svečių bus ir komisaras Gricenko, nes norįs, kad komisaras Gricenko pasirašytų kontraktą dėl aliejaus. Tas ponams-tarnams nepatinka — reikės tarnaut komisarui.

Įvyksta pokilis, susirenka svečiai; tarpe jų ir komisaras Gricenko.

Besisvečiuojant, viena ponia sako, kad caristai buvo aukšti žmonės, o dabar—tarnai. Komisaras sako: "Aš buvau sykį indų plovėju."

Ponai ėmė klausinėt, kur ir kada komisaras bliūdus mazgojo. Pastarasis paaiškino, kad tai buvo Londone, Filosofijos Universitete, kada mokinosi.

Po vakarienės, komisaras nuėjo į virtuvę pas baltuosius ir pareikalavo, kad jie sugrąžintų Sovietams tuos keturiasdešimtis tūkstančių frankų. Po ilgų ginčų, baltieji sutiko sugrąžint pinigus, o komisaras pasiūlė jiems grįžt į Rusiją. Tai baltieji pavadino komisarą *tovarišč* (draugu). *G. Klimas.*

D-ro Kaškiaučiaus Sūnus Jonas—Klasikinis Šokikas Kalifornijoj

Sekmadienyj, vasario 6, Pasadena Playhousėj, Pasadena, Cal., davė klasikinių šokių debutą Dr. J. J. Kaškiaučiaus sūnus Jonas su panele Flower Hujer.

Iš Pasadenos "Laisvei" atsiųsta jų debuto programa ir dvi to miesto dienraščių recenzijos apie tai.

Recenzoriai nepaprastai gražiai įkainuoja šokikų talentus ir jų tinkamas tam figūras.

Solo ir su panele Hujer duetu Jonas šoko kūrinius Gliere'o, Strauss'o, Chopin'o, Ippolitov-Ivanov'o, Igor'o Stravinsky'o, Debussy'o ir rusų liaudies šokius.

Jaunas šokikas žinomas vardu Ivan Kashkevich.

Andr. Žilinsko Žvaigždė Užgeso

Pereitos savaitės Meno Skyriuj drg. Valentis rašė apie pasirodymą New Yorko amerikoniškoj scenoj lietuvio teatro direktoriaus Andriaus Žilinsko su švedų mistiška drama "Nuotakos Karūna." Bet nebuvo mūsų skaitytojams pranešta apie tai, kaip New Yorko dramos kritikai atsiliepė apie Žilinsko pasirodymą.

Užpereito šeštadienio vakarą į Vanderbilt Teatrą žiūrovų prisirinko tiek daug, kad teatras buvo pripildytas kimštinai. Ta audiencija vaidintojus sveikino gana entuziastingai. Paprastam žiūrovui atrodė, kad Žilinskas su savo sumokinta grupe turės pasisekimo. Tačiaus tas labai daug priklausė nuo to, kaip atsilieps dramos kritikai.

Mūsų vientaučio nelaimei, visų New Yorko dienraščių dramos kritikai nuplakė jį labai skaudžiai. Nors kaikurie ir pripažino jį esant talentingu direktorium, ypatingai didelėm grupėm, bet nupeikė jį už pasirinkimą to legendinio veikalo—"Nuotakos Karūnos," su kuriuo jis nieko naudingai naujo dramon neįnešė.

Kritikams neigiamai atsiliepus, Žilinskas su savo grupe nusitarė daugiau su šiuo veikalu New Yorke nepasirodyt ir iš Eksperimentinio Teatro pasitraukė.

Ką Žilinskas mano daryt ateityj, apie tai žinių neturime. *K.*

Savais Meno Reikalais Kalbant

Pereitas Lietuvių Meno Sąjungos Centro Komiteto posėdis, įvykęs vasario 6 d., buvo turtingas gerais tarimais. Vienas iš svarbių klausimų, tai svarstymas Miko Petrausko paminklo budavojimo. Mikas Petrauskas gimė Lietuvoj, ten jisai augo ir mokslus ėjo. Baigė gyvenimą, mirė, taip pat Lietuvoje. Tačiaus ilgoką laiką savo kūrybinio darbo Petrauskas pašventė tarpe Amerikos lietuvių.

Tad, logiškai kalbant, grabinis (skulptūrinis) paminklas Petrauskui priklauso pastatyti Lietuvoj, ten, kur jis palaidotas. Lietuvos visuomenė, valdžia, tai turi padaryti. Bet čia, Amerikoj, kur Petrauskas sukūrė eilę savo muzikos kūrinių, tai geriausias amerikiečių paminklas Petrauskui gali būt, tai surinkimas ir išleidimas jo kūrinių gražioje laidoje. Meno Sąjunga nutarė imtis šio darbo ir kitas organizacijas kviesti prisidėti.

* * *

Lietuvių Meno Sąjungos III Apskričio konferencija jau čia pat. Ji įvyks vasario 27 d., Brooklyne. Kaip jau matėme iš paskelbto konferencijos dienotvarkio, tai ši konferencija bus įdomesnė. Konferencija organizuojama planingai. Seniau mūsų konferencijos būdavo be plano. Sakydavome, delegatai susirinks ir bus konferencija, nuo jų priklauso konferencijos turinys ir sekmingumas.

Šiais metais bus kitaip. Konferencija planuojama su paruoštomis kalbomis, paskaitomis. Tai pirmas bandymas. Pirmiaus mūsų konferencijose tokio bandymo nebuvo. Prie to, konferencija organizuojama plačiai, jon kviečiama ir kitų organizacijų delegatai ir pavieniai nariai. Tad visų mūsų šios apielinkės organizacijų pareiga yra skaitlingai dalyvauti šioj konferencijoj, duoti daugiau drąsos meno veikėjams ir jų darbams.

* * *

New Theatre League (New Yorke) nedėldieniais duoda vaidinimus. Ji jau vaidino porą veikalų ir monologą—"Plant in the Sun", "Hello Franco" ir "The Bishop of Munster." Vaidinimai gyvi ir liečianti bėgamo gyvenimo klausimus. Tačiaus nėra taip vykę, kad nebūtų kritikuotini. Apie veikalą "Hello Franco" "Daily Workerio" reporteris sekamai išsireiškia: "Veikalas nenusidavęs dėl savo liuosos struktūros. Pasikalbėjimai nesujungti ir veikalas neišbudavotas iki bent kokio klimakso. Kaghan turi ideją, bet jis turėtų perbudavoti ją į daugiau surištą dramatinę formą."

Kaip matome, tai amerikonai, ypač progresyviai, kritikos nesibijo. Čia aiškiai patariama veikalas net perrašyti. Autorius ir nei jo pritarėjai nekelia triukšmo, kad juos kas nori "nunakinti." Ir man, mačiusiam kalbamus vaidinimus, nusidavė, kad veikalas "Hello Franco" reikia perrašyti ir taisyti. Pas mus dėl tokios kritikos kiltų didelis nepasitenkinimas.

* * *

Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatras pabaigoje šio sezono dar žada pasirodyti gana storai. Veikalas "Pusseserė Salomėja," po Amilijos Jeskevičiūtės režisūra, jau veik gatavas ir turi jau keletą užsakymų vaidinti. Vienas iš scenos veteranų, J. Kačergius, taip pat jau pradėjo darbą ant vieno iš gerų veikalų—"Mirtų Vainikas." Taip pat, kaip jau draugai mane informavo, tai ir "Praeities Šešėlis" dar pasirodys šį sezoną. Šį veikalą režisuoja Jonas Valentis.

Reiškia, veikalų bus ne tik Brooklyne, bet ir apielinkės kolonijoms. "Praeities Šešėlis taip pat jau, rodos, turi ir užsakymus, kur vaidinti.

* * *

CHICAGO.—Čia didelė lietuvių kolonija, didelis kultūrinio judėjimo centras. Tad meno, ypatingai dramos, literatūros veikimas turi kilti ir kyla. Draugas J. Bendokaitis reikalauja veikalų ir muzikos iš centro. Draugas W. Raila praneša, kad jau susiorganizavo Lietuvių Liaudies Teatras ir dar mano pastatyti du veikalu šį sezoną.

Tai gerai. Be to, chicagiečiai organizuoja pastoviais pamatais teatro organizaciją. Lietuvių Liaudies Teatras ruoš paskaitas ir vakarus susipažinimui ir kitų supažindinimui su drama abelnai ir lietuvių vaidyba. Tai geras žngsnis pirmyn.

* * *

Lietuvių Liaudies Teatrai turėtų organizuotis ir kitose kolonijose. Mano manymu, Meno Sąjungos centras turėtų pagaminti tam tikrą formulą, kaip reikia geriausia pradėti organizuoti L. L. Teatro organizaciją ir ką tokia organizacija turi veikti.

Visos meno organizacijos turėtų labiausia susidomėti *auklėjimu, suradimu, atidengimu naujų meno jėgų.* Jieškant naujų jėgų, reikia atsisakyti nuo siauro sektantizmo. Reikia lavintis ir kitus lavinti. Reikia pasitraukti nuo revoliucinių šūkių ir pereiti prie revoliucinių darbų, kūrybos.

* * *

Menininkų, ypatingai teatro veikėjų, turi būt akys atdaros į pasaulį. Tas, kas nepažįsta pasaulio, kur link jis eina, vargu gali būt dideliu artistu. Pasaulio eiga yra progresas. Mes turime jieškoti meno formų ir priemonių, kaip tą progresą parodyti, išreikšti.

Pavyzdžiui, jau per eilę metų mes minime Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, minime Lietuvos demokratijos praradimą, fašizmo įsigalėjimą. Tačiaus meniškai, sceniškai ir muzikališkai nieko neturime sukūrę tuos istorinius įvykius paminėti. Amerikonai jau išvystė gerus kūrinius, specialiai paruošiamus minėjimui Spalio Revoliucijos ir Lenino mirties, o mes dar nieko nedavėme panašaus.

* * *

Mūsų Liaudies Teatrai šiuo darbu ateityje turės užsiimti. Reikės išdirbti specialės programos tokiems paminėjimams. Centras čia turi imti iniciatyvą, turi parodyti kelią. Tačiaus kiekviena meno organizacija, Liaudies Teatras, turi įvairinti savo repertuarą, bandyti savus kūrinius kurti.

Mes turime būtinai išvystyti šokėjų grupes, kaip kad turi rusai, lenkai, švedai ir kitos tautos. Čia yra darbas mūsų Liaudies Teatro organizacijų ir chorų. *V. Bovinas.*

Trumpa Peržvalga Dramos ir Teatro Istorijos

JONAS VALENTIS

(Tąsa iš pereito num. Meno Skyriaus)

Tuojau po šešiolikto šimtmečio Paryžius pasidarė centraliniu miestu Francijoj. Valstiečiai buvo apkrauti visokiais mokesčiais, kad palaikyt sostinę pilnoj puikybėj. Karališkoji valdžia valdė ir kontroliavo viso Paryžiaus veikmę, taip pat ir teatrą ir viską tvarkė sulyg karaliaus noro, taigi ir scenerijų įrengimą ir veikalų vaidinimą,—viskas, kas tik buvo surišta su teatru, buvo taikoma karaliui ir jo šeimai bei diduomenei; veikalų rašytojai irgi buvo karaliaus valdžios kontroliuojami.

Paryžiuj tuo laiku buvo tik vienas teatro namas (išskyrus karaliaus palociuj teatrą). Jo vardas — Hotel de Bourgogne. Estrada tame teatre buvo panaši į vežimėlių estradas, kokias anglai vartodavo keliaujantiems teatrams. Tame teatre nebuvo nuolatinės vaidintojų grupės, bet kartas nuo karto italų ir ispanų aktorių grupės atsilankydavo ir vaidindavo savo tautos veikalus. Bet Hotel de Bourgogne yra žinomas kaipo pirmutinis reguliaris teatras Paryžiuj.

Nors ir 1600 m. Hotel de Bourgogne turėjo privilegiją dėl civilio teatro Paryžiuj, bet Francijoj nebuvo profesionalių aktorių, kurie jame vaidintų. Nors ir anksčiau, 1402 metais, Charles VI davė leidimą broliukams vaidinti šventuosius ir svietiškus veikalus, bet kunigija buvo labai susirūpinus, kad teatras gali pakenkti tikybai, ir uždraudė ten vaidinti svietiškus veikalus. Apie 1541 metus broliukai aktoriai pradėjo šmugeliuoti prieš savo valdovų įsakymus, ir vietoj kad pailginti apaštalų gyvenimo veikalus, jie prie tų šventų veikalų pradėjo vaidinti mažas komedijėles ir farsus, kurie žiūrovams labai patikdavo, ir net dauguma kunigijos skubėdavo atlikti savo bažnytines apeigas, kad nepasivėluoti į vaidinimą.

1548 metais pasklido dideli protestai tikinčiųjų žmonių prieš broliukų aktorius. Po viso triukšmo atimta jiems teisė vaidinti svietiškus veikalus; palikta jiem vaidinti tik šventųjų gyvenimo veikalus, kurie, žinoma, turėjo būt morališki ir po kunigų cenzūra. Bet fanatikai nesiliovė protestavę prieš broliukų aktorius. Vėliau tie jų protestai pasiekė ir karalių, ir jis pasirašė po peticija, kad broliukai aktoriai būtų prašalinti nuo scenos kaipo žmonijos išmatos, ir Hotel de Bourgogne teatrą pavadino šėtono namais. Bet broliukai tęsia savo užsibrėžtą darbą, ir 1600 metuose jie paliko šventųjų gyvenimo veikalus, o pradėjo vaidinti vien svietiškus veikalus, kaip ispanų ir italų grupės, ir vadinosi maž-daug

(Tąsa ant 4-to puslp.)

KLAIDOS ATITAISYMAS. — Užpereitam Meno Skyriuj, kur kalbama apie romėnų dramą, praslydo zecerinė klaida. Ten pasakyta, kad Seneca rašė pirmam šimtmetyj po Kristaus, o turėjo būt pirmam šimtmetyj pirm Kristaus. REDAKCIJA.

Dainų Rinkinys

(Vienam Balsui)

Šis dainų rinkinys išleistas tik pereitą metą. Jį išleido Lietuvių Meno Sąjunga. Jame randasi sekančios dainos:

1. "Kastulio Daina," pagal V. Lebedevą-Kumačą parašė J. Kaškaitis; muzika I. Danajevskio.
2. "Žengiam Mes," žodžiai pagal P. Galeote—Jonas Kaškaitis; muzika M. G. Ramos.
3. "Oi, Viena Aš, Viena," iš operetės "Kova už Idejas."
4. "Prisipažinimas," iš operetės "Tamyla"; kompozicija B. Šalinaitės.
5. "Kominternas," žodžiai I. Frenkel'io; vertė J. Kaškaitis; muzika Hans-Eisler'io.
6. "Įstatas," žodžiai Samobytniko, vertė J. Kaškaitis; muzika D. Vasiljeva-Buglai.
7. "Kilk, Saulute, Iš Už Miško." žodžiai Buolio Sūnaus; muzika V. Žuko.
8. "Oi Tu Vakarėli." žodžiai F. Černiševo; vertė S. Saženis; muzika M. Koval'io.
9. "Galandėjas," žodžiai F. Škulevo; vertė J. Kaškaitis; muzika M. Krasevo.
10. "Lai Sau Rūstūs Vėjai Ūžia," parašė Buolio Sūnus; muzika pritaikyta iš rusų liaudies dainos.

Rinkinėlis gražiais apdarais; gerai sutvarkytas. Gaunamas LMS-gos Centre. Kaina *tik* 50c. *B.*

Nauji Raštai

Baigęs rašyti romaną (novelę) iš Lietuvių gyvenimo—"Čikagos Saulė," Arėjas Vitkauskas dabar rašo romaną—"Teku Už Amerikono."

LMS III Apskričio Konferencija

Konferencija jau čia pat. Ji įvyks vasario 27 d. Brooklyno ir apielinkės menininkai ir šiaip veikėjai bei pritarėjai sujudę, teiraujasi apie konferencijos turinį—paskaitas, vaidinimą, dainas, ir tt.

Manome, jog tai bus įdomi konferencija. Bus eilė paskaitų, bus suvaidinta operetė "Meilės Nuskriausta." Apie muziką duos įdomią paskaitą muzikos mokytoja d. B. Šalinaitė, kuri su pagelba jos mokinamų Aidbalsių iliustruos kaikuriuos dainos-muzikos šmotus.

Apie mūsų meniškąją kultūrą bus iškelti nauji dalykai per d. V. Bovinų. Apie poeziją duos įdomią paskaitą d. Pr. Pakalniškis. Apie vaidybą referuos d. A. Jeskevičiūtė. Baigiantis, draugas R. Mizara padarys konferencijos peržvalgą.

Tarp kitko, Bangos Choras žada mus palinksminti savo gražiomis dainomis.

Įsigykite iš anksto tikietus, kurie pas duris perkant daugiau kainuos. Tikietai galima gauti "Laisvės" ofise ir pas Aido Choro narius.

G. Klimas,
LMS III Apskr. Pirm.

VAISTAS PRIEŠ "SKURDO LIGĄ"

Cincinnati, Ohio.—Po devynių metų bandymų, vietinio universiteto profesorius T. D. Spies išskyrė dalį vitamino B, kaip sekmingiausią vaistą nuo pellagros, vadinamos "skurdo ligos."

PETRELIS-KUPRELIS

SENAS VINCAS

Apysaka Iš Amerikos Siratukų Gyvenimo 37

(Tąsa)

Ta jos energija ir pasekminga darbuotė unijiniame judėjime, savaimi aišku, negalėjo būt pakenčiama darbdaviams. Ji buvo jiems spilka gerklėse, miežis akyse, o siaubas nervuose. Prašalint iš dirbtuvės ją nebuvo galima, nes darbininkai ir vėl būtų išėję į streiką. Reikėjo jieškoti kitokių priemonių ją prašalinti ir nusimesti sau nuo sprando bent dalį tos sunkenybės, to erzinančio darbdavius slogučio, kurį mes vadiname unija.

Bet tuo tarpu, jau kartą gavus lekciją, pati Aldona paliko atsargesnė. Pas tuos lietuvius, pas kuriuos Aldona įnamavo, apsigyveno ir Petrelis. Jis gavo menkai apmokamą darbą toj pačioj audinyčioj, kur ir Aldona dirbo. Todėl ji turėjo draugą palydovą ir niekur viena neidavo. Ji savo vardą ir pavardę ant Ana Daim iškeitė tik todėl, kad vėl nepakliūti į prieglaudą ar atgal pas Žiabrienę.

Petrelis, kaip jau esame kalbėję, į Aldoną buvo įsimylėjęs su kūnu ir siela. Galima daleisti, kad ir Aldonos siela ne mažiau buvo įsinarpliojus į Petrelio sielą, bent nuo tos nakties, kuomet Petrelis ją išgelbėjo iš anų niekšų rankų. Tačiau Petrelis, nors be Aldonos jo gyvenimas būtų palikęs tuščias, betikslis ir be ateities, kalbinti ją apsivesti neturėjo drąsos.

Jis ją perdaug mylėjo, perdaug jos gailėjosi, todėl bijojo, kad šeimyniškas gyvenimas nepadarytų ją nelaimingą.

"Argi aš vertas jos?" klausdavo savęs Petrelis: "Juk tokia graži, tokia išmintinga, visų gerbiama mergaitė, gali gauti sveiką, gražų ir gerai uždirbantį vaikiną. Ji gali gauti amatninką ar profesionalą, kuris ją padarytų laiminga visam jos gyvenime. Aš mažai uždirbu ir dar kuprotas, kaip voras. Aš jai būsiu tik sunki našta per visą jos gyvenimą ir ar ji ištesės tokią sunkią naštą nešti iki grabo lentos?

"Ne... Aš ją perdaug myliu, kad padaryti nelaiminga... Būčiau didžiausias akiplėša, saumylys ir beširdis, kad tokią nekaltą sielą, tokią gražią mergaitę tėkščiau į baisaus gyvenimo verpetus. Stumčiau atgal į tą skurdo klonį, iš kurio ji jau baigė išrėplioti ir žingsnis po žingsnio žengia į skaistesnės būklės rytojų.

"Argi man neužtenka tos laimės, to džiaugsmo, kad galiu su ja po vienu stogu gyventi, su ja vaikščioti ir sveikinti ją delnų plojimu, su visa publika kartu, jai prakalbą pasakius? Nors suvirpės mano siela, sudrebės širdis, apsvaigs protas, kuomet ji tuoksis su kitu ir nežinau, kaip aš tą smūgį pernešiu, bet... daug lengviau man bus mirti, kuomet žinosiu, kad ji liekasi laiminga."

Aldona, apsvaigus Petrelio meile, nekreipė tiek daug dėmesio į ateitį ir nesigilino į šeimyniško gyvenimo smulkmenas. Ji vargo ugdyta, skurdo migdyta, audrų myluota, žaibų išbučiuota—nieko nebojo, ką sutiks ateityje. Jos sieloje atsirado kokia tai tuštuma ir ją reikėjo kuom tai užpildyti. Jos širdis beldė į krūtinės sienas, jieškodama kitos širdies... Jos krūtinė prašėsi ko tai prie jos prisiglausti, rankos ką tai myluoti, o lūpos—pabučiuoti. Jos visuose dirksniuose pradėjo krutėti nubudęs tas gyvūnėlis, kurį mes vadiname meile. Ji tirpo meilėje, idealizavo ją ir tik laukė iš Petrelio lūpų tiesioginio žodelio—**"Tekėk už manęs, Aldute."**

O kuomet tų žodžių nesulaukė, pati rengėsi Petrelį užkalbinti, pati jam pasipiršti, bet moteriškas instinktas, kokia tai keista nedrąsa, neleisdavo jai tai padaryti. Kartais ji pati sau prisiekdavo, kad eis ir sakys jau: "Petreli. Juk aš žinau, kad tu mane myli, o tu žinai, kad aš tave myliu. Tai kodėl mudu vienas nuo antro tą viską slepiame? Kodėl atvirai nepasisakome: **"Tapkiva gyvenimo draugais."**

Bet kaip tik ji gaudavo progą tuos žodžius ištarti, sudrebėdavo jos siela, sustodavo plakus širdis ir atimdavo jai žadą. Po tam vėl išmetinėdavo sau: "Kodėl aš tokia kvailė? Juk mudu, kaip brolis su sesute, kartu augova, vargova ir vienas antrą gynėva, kaip žvėriukas žvėriuką kad gina. Jis matė mane visai nuogą, šale nuogos sėdėjo, bučiavo, glamonėjo. O dabar aš nedrįstu jam pasakyti to, ko mano siela trokšta, be ko širdis nerimsta, prie ko kūnas linksta."

Šitaip pasidrąsinus save, Aldona vėl laukdavo progos ir vėl pasiryždavo pasakyti, užkalbinti Petrelį, bet visuomet neturėdavo tiek ištvermės, kad tuos žodžius ištarus.

Aldonai ir Vėl į Spąstus Pakliuvus

Aldona, besidarbuodama unijoj, susitikdama su visokių pakraipų žmonėmis, suprantama, negalėjo prašliaužti ir pro komunistinį darbininkų judėjimą. Nors kaip prie Komunistų Partijos, taip ir prie Jaunų Komunistų Lygos tiesioginiai ir neprigulėjo, bet tampriai buvo susirišusi su tuom judėjimu ir dirbo jame pagal išgalę.

Jai į darbininkišką judėjimą vis labiau ir giliau besinarpliojant, jos kraujas pradėjo ką tai nujausti. Tankiai ją užnikdavo kokia tai nerimastis, koks tai liūdėsis ir nei iš šio, nei iš to, susigraudinimas. Jos kraujas nujautė ką tai nepaprasto, ką tai panašaus į baisų nusikaltimą — siaubas gulė jai ant sąžinės, pradėjo vaitoti, nei jūra prieš audrą, jos siela.

(Bus daugiau)

Trumpa Peržvalga Dramos ir Teatro Istorijos

(Tasa iš 3-čio pusl.)

profesionaliu teatru; ir galop jie išsikovojo drausmę, kad jokia kita grupė neturėtų teisės vaidinti, kaip tik jie arba po jų globa.

1610 metais atėjo nauja grupė aktorių į Hotel de Bourgogne. Jos vardas buvo Karaliaus Vaidintojai, vadovybėj Valleran Lecomte. Jie susivienijo su broliukų aktoriais ir dirbo kultūrinį darbą. Ta nauja grupė daug pagelbėjo vystyme tikros dramatiškos literatūros Francijoj. Tos dvi grupės išbuvo Hotel de Bourgogne teatre 12 metų. Vėliau kunigija pamatė, kad teatras eina ne sulyg jų noro, ir todėl jie ištraukė savo aktorius iš to teatro, ir teatras vėl liko tuščias, nes kilo vaidai tarpe tų dviejų grupių ir ant galo viskas iširo.

Antra grupė atėjo į Bourgogne teatrą. Jos vardas buvo Vaidintojai Karalaičio iš Orangejos. Ji buvo taip gerai prasilavinus savų vaidinimų technikoj, kad net karališko teatro aktoriai buvo išsigandę, nes tiem naujokam viskas gerai sekėsi. Ne po ilgo jie įsteigė antrą civilį teatrą Paryžiuj vardu Marais. Prie to viso laimėjimo, toj grupėj atsirado dar ir naujas dramaturgas Pierre Corneille, kurio vienas geresniųjų veikalų, "Melite," buvo vaidintas tos grupės aktorių 1629 metų sezone.

Praslinkus devyniems metams, tai yra 1637 metais, ta pati grupė aktorių suvaidino Pierre Corneille'o veikalą "Cid," nuo kurio Corneille paskilbo ne tik Paryžiuj, bet ir visoj Europoj, ir nuo to laiko jis tapo Francijos dramos vadovas.

(Tąsa sekančiam num. Meno Skyriuje)

Anna Kaskas Wagnerio Operoj

Metropolitan Opera Housėj užpereito trečiadienio (vasario 9) popietį kimštinai prisirinko žmonių didžiulė operos salė, kur telpa apie keturi tūkstančiai publikos. Jie susirinko pasiklausyt Richardo Wagner'io kūrinio Das Rheingold.

Pirmu kartu šį sezoną ten pradėjo vaidint Wagnerio Triloginę Nibelungo Legendą, kuri susideda iš šių operų: Das Rheingold (Užburtas Auksas), Walkyrie (Pakalnė Paslapčių Globėja), ir Siegfried und Gotterdamerung (Aušra Dievų Rūstybės)

Das Rheingold yra tos Triloginės Nibelungo Legendos prologas. Šis kūrinys yra poetiškai fantazinis, o ne realistinis. Visa legenda sutverta grynai ant vaidentuvės (imagination) pamato.

Šioj operoj mūsų Anna Kaskas (Katkauskaitė) dainavo Erdos rolėj, ir jai labai gerai pavyko. Ji gavo daug aplodismentų.

Bravo, bravo, Onai už jos progresą! Tai pavyzdis mūsų dainininkams ir dainininkėms, kad jei jie nori mūsų meną pakelti, tai turi neužmiršti lavint balsą ir lavintis muzikos technikoj. Norint dasimušti iki pirmaeilio dainininko, reikia pašvęsti daug valandų lavinimuisi dainos mene. *J. Valentis.*

Drg. J. Jukelio Maršrutas

Drg. J. Jukelis, senas veikėjas ir darbuotojas, randasi rytuose. Jis gavo į Komunistų Partiją apie 100 naujų narių ir dalyvauja vajininkų suvažiavime. Rytuose ir grįždamas į Chicagą jis pasakys eilę prakalbų. Sekamose vietose jis bus:

Vasario 22 d., kalbės Brooklyne, 280 Union Ave.
Vasario 24 d., ketvirtadienį, Great Neck, N. Y.
Su vasario 25 ir baigiant kovo 2 diena, kalbės Newarke, Elizabethe ir Patersone.
Kovo 3-4-5-6 dd. bus Philadelphijoj ir Chesteryj.
Kovo 7-8 dd., Baltimorėj.
Su 9 d. kovo pradės prakalbų maršrutą Pittsburghe ir jo apylinkėj.

Draugai! Tuojaus imkitės svetaines, darykite plakatus, gerai garsinkite drg. Jukelio prakalbas. Draugas Jukelis senai pas jus kalbėjo ir negreitai vėl bus. Kada ir kur rengiate prakalbas, apie tai praneškite mums.

Kom. Partijos Lietuvių Centro Biuras.

Toronto, Canada

Nelaimingai Užsibaigė 16 d. Vasario Paminėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas ruoštas Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvos Demokratijai atsteigti įvyko sekmadienį, vasario 13 d. Publikos susirinko pilna salė. Su programa gerokai pasivėlavo. Girdėjosi, kad komitetas laiko savo posėdį nesusipratimams išrišti. O tuo tarpu publikoj sklinda gandai, kad socialistinės srievės vadovaujanti asmenys pasiryžę jėga pravesti savo grupės programinę dalį.

Pagaliau prasiskleidžia uždanga ir vakaro vedėja, drg. Indrelienė, pradeda Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo programą. Ji trumpai primena kovas ir žuvusius už Lietuvos Nepriklausomybę ir demokratiją. Kritusių kovoj pagerbimui visa publika pakyla ir vieną minutę tyliai stovi, kiekvienas savo širdyje pajusdamas pagarbos jausmą kritusiems kovoje ir dabar tebekovojantiems už Lietuvos laisvę ir demokratiją.

Pirmas kalba drg. Jokubynas, komiteto narys. Jis kalba apie buvusią Lietuvoj padėtį, kada įsigalėjo tautininkų fašistinė diktatūra. Po jo kalbos seka programa. Puikiai dainuoja aštuonetas vyrų lietuvių liaudies dainas, publika nenori jų paleisti. Jaunos mergaitės šoka įdomius šokius, daro akrobatikas, skambina pianu, deklamuoja ir vėl moterų būrys gražiai dainuoja. Publika su pasigėrėjimu žiūri ir visus palydi smarkiais aplodismentais. Po 10 minučių pertraukos kalba drg. *Z.* Janauskas, irgi komiteto narys. Jis kalba apie Kanados lietuvių teikiamą moralę ir materialę paramą Lietuvoj kovojantiems už demokratiją ir liaudies reikalus. Sumini, kas jau yra atlikta ir tai primindamas kviečia, kad ir ateityje dar tampriau susiglaudus kovoti prieš fašizmą Lietuvoj ir čia, Kanadoj, Jis nurodo, kad darbas ir veikimas bus pasekmingiausias, jei visi lietuviai savo jėgas atkreips prieš fašizmą ir to bendro veikimo neskaldys užsimojimais organizuoti antikomunistinį frontą. Jis pabrėžė reikalingumą nuolaidos ir kad ta nuolaida turi būti iš abiejų pusių, o ne iš vienos kurios. Po jo vėl sekė meninė programa. Tik perstačjus SLA moterų dainininkių grupę, publika įtemptai nutyla. O scenai atsidarius tuojau kyla triukšmas. "Būū... Užemeckienė..." pasigirsta iš visų pusių ir tas triukšmas tęsiasi, kol scena užsidaro. Bet scena vėl greitai atsidaro su ta pačia moterų grupe. Triukšmas pasikartoja dar tvirtesnis, rodos visa salė uždainavo vienu balsu. (Užemeckis yra užvedęs bylą prieš buvusį Darbininkų Žodį, reikalaudamas $5,000).

Vakaro vedėja buvo priversta programą nutraukti, nes Frenzelis ir Jokubynas iš publikos pradėjo keikti komunistus ir tuo sukėlė dar didesnį triukšmą.

Publikai besiskirstant drg. Janauskas užlipa ant scenos ir atsiprašydamas už šį sau pasivelinimą, trumpai perstato, kad kai kurie komiteto nariai, numatydami galimumą tam triukšmui įvykti, kuris įvyko, dėjo visas pastangas, kad komitetas prieitų vienos ir draugiškos išvados. Kad tuojau, kada buvo sužinota, kad Užemeckienė dalyvauja programoje, buvo kreiptasi į komiteto pirmininką Frenzelį, kad šauktų komiteto posėdį. Bet Frenzelis tokį posėdį šaukti atsisakęs motyvuodamas tuo, kad jis nematąs reikalo, visai ignoruodamas kitos srovės atstovų pareiškimą, ir kad jų kuopa tuo klausimu turės pasitarimą ir tada duos atsakymą, bet net ir tokio atsakymo nedavė. Tačiau, padėčiai blogėjant, be Frenzelio buvo sušauktas komiteto posėdis ant greitųjų prieš pat parengimą, į kurį posėdį už pusvalandžio atėjo ir Frenzelis (jau po 8 val.). Ir kad tame posėdyje negalėdami priversti Frenzelį su Jokubynu mesti savo užsispyrimus, o virš visko statyti Lietuvos liaudies reikalus ir bendrą antifašistinį veikimą, nusileido Frenzelio ir jo rėmėjų kaprizams.

Po jo puolėsi komunistus kaltinti Frenzelis, bet niekas jo neklausė. Tik teko nugirsti, kaip jis šaukė, kad bendras veikimas pasibaigė, kad antifašistinio fronto daugiau nebėra.

Publikoje plito nuomonė, kad toks nelaimingas nepriklausomybės paminėjimo užbaigimas buvo sąmoningai "socialistų" grupės kai kurių asmenų suprovokuotas.

Dalyvis.

Reumatizmas Sulaikomas į 48 Valandas

New Yorko Daktaro Nauja Medicina Teikia Linksmybės Tūkstančiams—Išvaro Reumatiškus Sopulius iš Nugaros, Sąnarių, ir Muskulų.

SKAUSMAI PAPRASTAI IŠEINA PIRMĄ DIENĄ

Nuodai jūsų kraujuje sudaro reumatiškus skausmus, sustingimus ir ištinimus, ir vargina jumis. Paliuosavimui išvarginančių skausmų jūs turite išvalyt tuos nuodus iš savo kraujo. Ši daktaro naujoji medicina padaro tai labai greitai. Neturi svaiginimo (dope)—saugi jauniem ir seniem; nedaro pavojaus širdžiai. Ji yra vadinama BARUVACOL ir jūs galite išbandyti ją sekamom sąlygom. Iškirpkite šį pranešimą ir pasiųskite jį su savo vardu ir antrašu (arba ateikite asmeniškai) į Atkins Laboratory, 44 East 63rd St., New York City. Nesiųskite pinigų. Užmokėkite paštoriui $1.85, priskaitant C.O.D. kaštus, kada jis atneša BARUVACOL. Vartokite jas 2 dienas (48 valandas). Jei jūs nesijausite, kad skausmas praėjo, tai sugrąžinkite nesunaudotus vaistus ir jūsų $1.85 bus sugrąžinta. Kam vargti dar kitą dieną? Valandos: šiokiom dienom nuo 10 rytė iki 4 po pietų. (Laisvė)

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(Repšys)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
kampas Inman Street
arti Central Skvero.
CAMBRIDGE, MASS.
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiai įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 3847

Teisėjas Atmeta Penna. 44 Valandų Savaitės Įstatymą

Harrisburg, Pa.—Teisėjas W. C. Sheely išdavė indžionkšiną, laikinai uždrausdamas vykdyt 44 valandų darbo savaitės įstatymą, kurį Pennsylvanijos seimelis išleido vyrams darbininkams. Bet šis uždraudimas nepaliečia 44 valandų savaitės moterims.

Valstijos vyriausybė perkelia tą klausimą į aukštesnį teismą, kuris spręs, ar toks įstatymas sutinka su šalies konstitucija ar ne.

Berlin. — Vokiečiai, norėdami gaut pasportus į užsienius, turės prisiekt, jog, kiek jie žino, tai pas juos nesą žydiško kraujo.

Telefonas: Humboldt 2-7964
DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

20-ties Metų Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvėms Minėti Proga dienraštis "Laisvė" išleido speciališką masiniam platinimui brošiūrą—

LIETUVOS LAISVĖS DRAUGAI ir PRIEŠAI

Parašė R. Mizara

Brošiuroje gyvais faktais yra nurodyta:
(1) Kas kovojo už lietuvos nepriklausomybę ir laisvę.
(2) Kas kovojo prieš lietuvos nepriklausomybę?
(3) Kokią rolę vaidino, kam tarnavo Lietuvos katalikų dvasiškija, kai Lietuva buvo caro priespaudoj?
(4) Ką tuomet darė, su kuo ėjo, dabartiniai "tautos vadai", kai Lietuvą slėgė carizmas ir kaizerizmas?
(5) Kas kovoja už Lietuvos ir jos žmonių laisvę dabar?

Knygelė nedidelė, bet pilna dokumentališkų citatų, pilna faktų, kurie reikalingi žinoti kiekvienam lietuviui.

ĮSIGYKIT ŠIĄ KNYGELĘ TUOJAU.

Literatūros platintojai: užsisakyti **"Lietuvos Laisvės Draugai ir Priešai"** masiniam platinimui

Kiekvienam vasario 16 d. sukaktuvių minėjimo masiniam mitinge privalo būti ši brošiura pardavinėjama.

Knygutės kaina tik 5 centai

Platintojams, imantiems nemažiau 10 knygelių, duodame po 3 centus. Ir kurie kartu su užsisakymu prisiųs pinigus, nerokuosim persiuntimo kaštų.

Raštas aiškus, kalba lengva, populiari.

Siųskit užsakymus tuojau.

LAISVĖ
427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

"LAISVĖS" BANKETAS

Sekantis didelis parengimas bus

"Laisvės" Konvencijinis Banketas

Įvyks Balandžio 3 April

Gera Vakarienė ir Puiki Programa

Šis banketas bus

GRAND PARADISE SALĖJE
318 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Banketo bilietai jau gatavi ir išdalinti platinimui.
Prašome iš anksto įsigyti Banketo bilietą.

ĮŽANGA $1.25 ASMENIUI

Jersey City, N. J.

Nusisekė

Vasario 13 d. įvyko prakalbos paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties. Kalbėjo dd. J. Gasiūnas ir D. M. Šolomskas iš Brooklyn, N. Y. Kaip Gasiūnas, taip ir Šolomskas pasakė po gerą prakalbą; ypatingai Šolomskas patinka jersiečiams. Klausytojų, pagal vietos lietuvių koloniją, buvo daug. Pasibaigus prakalbom, buvo klausimų ir, galima sakyt, išsivystė diskusijos, kurios klausytojam patiko.

Dainavo L. Kavaliauskaitė ir F. Pakalniškis, o pianu akompanavo Depsiūtė ir Žilinskaitė. Visi iš Brooklyno.

Reikia priminti, kad Pakalniškis paliko gerą įspudį jersiečių tarpe kaipo geras dainininkas. Kaip kalbėtojai, taip ir programos pildytojai patarnavo veltui, tik už kelionės lėšas. Ačiu.

Prakalbas rengė Laisvės Draugija ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 133 kuopa. Pirmininkavo J. Kačergius. Priimta rezoliucija Lietuvos klausimu ir bus pasiųsta Lietuvos diktatoriui Smetonai.

Šis Lietuvos 20 metų nepriklausomybės paminėjimas buvo bandomas rengti bendrai su parapija ir vyčių choru; tačiaus nors iš karto buvo nutarę prisidėti, bet vėliau atsisakė.

\- - -

Tą pačią dieną, tik anksčiau, įvyko Laisvės Draugijos susirinkimas. Susirinkimas buvo skaitlingas. Komisija pranešė, kad piknikui vietą paėmė ant liepos 10 dienos; darbas užgirtas.

Nutarta suruošti bankietas-vakarienė, paminėjimui 20 metų sukaktuvių Laisvės Draugijos gyvavimo. Bankietas įvyks kovo mėnesį.

Kovo 10 dieną, 1918 metais, kuomet visapasaulinis karas buvo pilnam žydėjime, — Jersey City laisvų pažiūrų lietuvių būrelis suorganizavo Laisvės Draugiją. Organizatoriai minimos draugijos nedavė draugijai kokio ten "šventojo" vardo, bet priėmė vardą Laisvės Draugija, nieko bendro neturinčia su kokiais ten šventųjų vardais.

Nuo to laiko ši draugija per savo 20 metų gyvavimo laikotarpį sušelpė desėtkus savo draugijos narių, ištiktus nelaimės: mirus nariams, jų likusiom šeimynom išmokėjo jau kelis tūkstančius dolerių. Pasibaigus karui ir įvykus "Lietuvos Dienai" rinkimui pinigų, kurių buvo surinkta bendrai visų lietuvių Jersey City virš penkių šimtų dolerių Lietuvos gyventojų sušelpimui, ir iškilus neaiškumui pinigų padalinime (nepasitikėjimas tuo komitetu Lietuvoje) — pinigai nebuvo pasiųsti į Lietuvą, bet laikomi Laisvės Draugijos žinioje kol dalykai susitvarkys. Ir nuo 1919 metų iki 1926 metų, pinigai buvo po Laisvės Draugijos globa.

Įvykus fašistiniam perversmui 1926 metais, Laisvės Draugijos iniciatyva įvyko masinis Jersey City lietuvių mitingas. Masiniam mitinge priimta protesto rezoliucija, pasmerkiant Lietuvos fašistinius smurtininkus. Tame pačiame masiniam susirinkime vienbalsiai nutarta Lietuvių dienos surinktus pinigus pasiųsti dėl nukentėjusių nuo fašistinio teroro per Lietuvos Gynimui Draugų Komitetą ir "Laisvės" dienraščio įstaigą, kas ir buvo atlikta. Pinigus pridavė ir paliūdijimą gavo (jau dabar miręs) velionis M. Iškauskas ir A. Matulevičius.

Per visą laiką Laisvės Draugija rėmė ir remia pažangų darbininkų judėjimą ir nieko bendro neturi su religiniais burtais; nariai santaikoje gyvena ir, rodosi 1938 metais, iškovojo iš apdraudos kompanijos mirusio Jono Slavicko tūkstantį dolerių pomirtinės ir pasiuntė jo giminėm į Lietuvą, neimdami draugijos nariai jokio atlyginimo už savo darbą, išskiriant paskirtą valdžios administratorių.

Taigi, minėdami 20 metų sukaktuves kovo 10 d. šių metų, jersiečiai didžiuojasi turėdami pažangią pašalpinę organizaciją.

Į pokilį, kuris bandoma suruošti sekmadienį, kovo 20 d., visų šios kolonijos lietuvių užduotis atsilankyti ir pagerbti praeities draugijos nuveiktus darbus.

K. Biuras.

Norwood, Mass.

Bendro Fronto Prakalbos, Koncertas

Įvyks vasario 20 d., Lietuvių Svetainėj, St. George Ave. Prakalbos ir koncertas prasidės 2 val. po pietų. Dainuos Lietuvių Lavinimos Ratelio Choras ir prakalbą pasakys drg. A. Bimba, "Laisvės" redaktorius iš Brooklyno. Vakarienė prasidės 6 val. vakare. Į vakarienė įžanga tiktai 50c ypatai.

Kviečiame visus Norwoodo ir apylinkės lietuvius dalyvauti.

Bendro Fronto Komitetas.

Toronto, Canada

Kas Kaltas Del Parengimo Suirimo

Kadangi pereitą sekmadienį įvykusiame Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių paminėjime įvyko labai nemalonus įvykis, mes, Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti 5 nariai, atstovaujanti ALDLD kuopą, SDKLSPD kuopą, Toronto Lietuvių Komunistų Frakciją ir du rinkti masiniame susirinkime, randame reikalo pareikšti Toronto lietuviams sekančiai:

Kelios dienos atgal buvo sužinota, kad socialistinės minties organizacijos ant programos pildytojų sąrašo turi ir Užemeckienę. Gerai žinodami, kad del Užemeckio bylos prieš Darbininkų Žodį, kuri Darbininkų Žodžiui padarė apie 200 dolerių išlaidų, yra didelė Užemeckiams opozicija, mes pareiškėm, kad vardan ramumo ir vienybės socialdemokratinės minties draugai tą moterį ištrauktų. O jei atsisako ištraukti, tai kad pirmininkas Frenzelis sušauktų komiteto susirinkimą del to reikalo apsvarstymo.

Pats pirmininkas Frenzelis ir kiti į tai pareiškė, kad tas klausimas bus pakeltas jų susirinkime ir bus duota žinoti.

Kada atėjo laikas atidaryti vakarą, mes dar nieko nežinojome. Nei vieno iš socialdemokratinės minties komiteto narių nebuvo taipgi. Pats pirmininkas atėjo net 5 minutės po aštuonių.

Nežiūrint to, kad reikėjo atidaryti parengimą, mūsų pastangomis buvo surinkti komiteto nariai ir šis klausimas iškeltas. Buvo gražiuoju prašyta, kad minima moteris būtų ištraukta. Socialistinės minties atstovai tą padaryti atsisakė, aiškindami, kad jie to padaryti negalį. Paskui buvo pašaukta ir U. ir ji asmeniškai prašyta, kad vardan parengimo ir vienybės ji to vakaro programoj nedalyvautų, nes daug žmonių nepageidauja.

Tos visos pastangos nuėjo užniek. Paleidus ant balsavimo, balsavo prieš 5, už 4. Pirmininkas irgi balsavo už, pareikšdamas, kad sulyg "juridinių teisių" pirmininkas nusveria, todėl buvo skaitoma, kad komitetas sutinka, jog ji dainuotų. Mes pamatėm, kad užsispyrimas perdidelis, todel nusileidome, perspėdami, kad mes neatsakysime, jei įvyks koks nemalonumas.

Pirm programos prasidėjimo, paskyldo gandai, kad šeštadienį socialistinės minties žmonės savo parengime nutarė griežtai stovėti ir per jėgą priversti priimti ir Užemeckienę. Tas publikoj sukėlė dar didesnį pasipiktinimą, o to viso krizio išaiškinti laike parengimo nebuvo galima. Reikia čia priminti, kad komiteto pirmininkas visai nedėmė domėn mūsų pasiūlymo, kad vakaro pirmininkė perstatytų publikai, jog Užemeckienė aiškinasi, kad ji už vyro darbus neatsakanti ir nesijaučianti kam nors nusidėjus.

To rezultate, kada SLA moterys dainininkės pasirodė, atsirado tokių, kurie pasipriešino Užemeckienės dalyvavimui programoj.

To viso akyvaizdoje, mes pareiškiam, kad mes neužgiriam tų, kurie ne vietoj išreiškė pasipriešinimą, kuris davė progą užsispyrėliams atsiekti savo tikslo. Bet tuo pačiu laiku griežtai pasmerkiame tuos, kurie gerai žinodami, kad tas pasielgimas atneš nenaudą, su visomis jėgomis bruko tą asmenį į programos pildytojus. Jei yra manoma, kad ta moteris neteisingai kaltinama, tą galima buvo paaiškinti vėliau.

Tokiu būdu, mes manome, kad tas visas įvykis yra ne kas kitas, kaip tik nekurių socialdemokratų sąmokslas išardyti tą bendrą veikimą. Tą parodo ir tas triukšmas ir šauksmas prieš komunistus, kada buvo išreikšta opozicija Užemeckienės dalyvavimui programos pildyme.

Taipgi mes smerkiame TLKL DA pirmininką Frenzelį už atsisakymą šaukti susirinkimą kiek anksčiau, kad tą klausimą išrišti.

Komiteto Nariai:
V. Marcinkevičius
Z. Janauskas
J. Yla
P. Adomėlis
A. Ylienė.

Mineola, L. I.—Teismas pripažino kalta J. Bell'ienę. 18 metų amžiaus, kad jinai suklastavo porą čekių po kelis dolerius, neturėdama už ką nupirkt pieno dviem savo kūdikiam, 1 ir 3 metų amžiaus. Bausmė jai dar nepaskirta.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

ELIZABETH, N. J.

Kadangi vasario 22 d. pripuola legalė šventė, tai Bangos Choro praktikos tampa atidėtos į penktadienį, 25 d. vasario. Pamokos prasidės 8 v. v. Visi nariai būtinai turi atsilankyti, nes Meno Sąjungos parengimas įvyks 27 d. vasario, Brooklyne. (42-43)

MONTELLO, MASS.

ALDLD 6 kp. rengia svarbias prakalbas, ketvirtadienį, 24 d. vasario. Liet. Taut. Namo Svet., kampas N. Main ir Vine Sts. Pradžia 7 v. v. Kalbės kanadietis drg. M. Guoba. Visi skaitlingai ateikite į minėtas prakalbas. Kalbėtojas aiškins apie Lietuvą ir apie Lietuvių gyvenimą Kanadoj. Įžanga veltui. — Kom. (42-44)

BRIDGEWATER, MASS.

Kalbės drg. M. Guoba iš Kanados. Jis atvykęs su "Liaudies Balso" reikalais. Prakalbos įvyks 22 d. vasario, antradienį, Lietuvių Kliube, 11 val. ryto. Kviečiame visus. Įžanga veltui. (42-43)

WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, vasario 20, 7:30 v. v. įvyks svarbios prakalbos minėjimui 20 metų Lietuvos nepriklausomybės. Rengia Amerikos Lietuvių Kongreso Mass. Apskritys. Kalbės "Laisvės" redaktorius, A. Bimba.

SO. BOSTON, MASS.

LDS 62 Kuopa Rengia Vakarienę

Vasario 27 d. LDS 62 kuopa rengia vakarienę Lietuvių Piliečių Kliubo svetainėj, 376 W. Broadway, So. Boston, Mass. Pradžia 7 val. vakare. Vakarienė bus puiki. Taipgi Laisvės merginų grupė išpildys dalį programos. Bus armonikos ir smuikos solistų ir kitokių pamarginimų. Įžanga visai maža — tik 50c. Visi nariai kviečiami atsilankyti. Taipgi kviečiami visi ir visos dalyvauti mūsų vakarienėj. — Rengėjai.

MINERSVILLE, PA.

Lenino Mirties Paminėjimo Mitingas

Rengia Komunistų Partijos sekcija, vasario 21 d., 8 val. vak. Mainierių Svet. (Union Hall), dėl visos apylinkės, platų paminėjimą taip brangaus viso pasaulio darbininkų vado, d. Lenino! Parengimas su programa; dainuos Lyros Choras iš Shenandoah ir nuo New Theatre iš Philadelphijos bus perstatymas iš Ispanijos karo. Taip pat bus garsus kalbėtojas. Įžanga tik 15c. Įsigykite bilietus iš anksto. Kviečiame visus skaitlingai atsilankyti. — Kom. (41-43)

HARDFORD, CONN.

Amerikos Lietuvių Kongresas ruošia prakalbas minėjimui Lietuvos nepriklausomybės. Įvyks vasario 20 d., sekmadienį, Lyric Svet., 593 Park St. kampas Broad St. Pradžia 2-rą val. po pietų. Kalbės visiems gerai žinomi kalbėtojai ir literatai, S. Michelsonas, "Keleivio" redaktorius iš So. Bostono ir R. Mizara, "Laisvės" redaktorius iš Brooklyno. Kviečia visus Amerikos Lietuvių Kongresas. (41-42)

SHENANDOAH, PA.

Lenino Minėjimo Mitingas

Sekmadienį, vasario 20 d., Kom. Partija rengia Lenino mirties minėjimo mitingą su įvairiu programu, West End Hall, W. Center St. 2-rą val. po pietų. Programoj dalyvaus Teatro Grupė iš Philadelphijos, kuri suloš du angliškus veikalus, lietuviškai dainuos Lyros Choro dubeltavas kvartetas, Stasys ir Valerija Kuzmickai dainuos duetą, bus ir solų. Taip pat turėsime ir gerų kalbėtojų. Tad kviečiame vietos ir iš apylinkės lietuvius skaitlingai dalyvauti. Paraginkite savo sūnus ir dukteris, kad dalyvautų šiame svarbiame mitinge. Įžanga tik 15c. (41-42)

PHILADELPHIA, PA.

Darbininkiškų Organizacijų veikiantis Komitetas rengia labai svarbias diskusijas Lietuvos klausimu. Atsišaukiame į visus sriovių darbininkus, intelektualus ir profesionalus dalyvauti susirinkime ir kartu apdiskusuosime šių dienų Lietuvos padėtį. Prasidės 3-čią val. po pietų, sekmadienį, vasario 20 d., 735 Fairmount Ave. — Kom. (41-42)

S. BOSTON, MASS.

LDS Jaunuolių kuopa 225, turės gražų parengimą, vasario 20 d., sekmadienį, 376 W. Broadway, 7:30 val. vak. Bus įvairi programa. M. Rudokiūtė ir Ig. Kubiliūnas dainuos, bus lošimai ir išlaimėjimai. Taip pat turėsime geros muzikos ir skanių valgių. Ateikite visi į LDS Jaunuolių parengimą, įžanga 25c. — Kom. (41-42)

S. BOSTON, MASS.

So. Bostono ir apylinkės draugėms ir draugams pranešame, kad šį pirmadienį, vasario 21 d., 8 v. vak. pas mus atsilankys drg. Antanas Bimba, vienas iš "Laisvės" redaktorių. Su juo turėsim svarbų pasikalbėjimą dienos klausimais. Todėl visi iš visos atvykite tą vakarą į A. L. P. Kliubą, 376 Broadway. Kviečiame visus darbininkų judėjimo prietelius "Laisvės" skaitytojus ir kitus. (41-42)

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir rasin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC **Tel. Stagg 2-5043**

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

Valgykite Medų

"Laisvė" vėl gavo daug medaus, kuriuom aprūpins Brooklyną ir apylinkę orui atvėstant.

Valgykite Medų Vietoj Cukraus

Sako Dr. J. J. Kaškiaučius

Orui atvėstant greit galima pagauti šaltį, o apsirgus slogom arbata su lemenu ir medum palengvina pergalėti šaltį

Kaina 65c už Kvortą

LIEPŲ ŽIEDŲ 75c KVORTA

Tuojau kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir apsirūpinkite su medum.

LICENSES

BEER, WINE, LIQUOR

NOTICE is hereby given that License No. RW 971 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 269 Wyckoff Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.

HENRY E. LYNER
269 Wyckoff Avenue, Brooklyn, N. Y.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS CAMPAU AVE. DETROIT, MICH.

NAUJOJE VIETOJE

NAUJOJ VIETOJ KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.

Mes perkame geriausios rūšies miltus—todėl reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valygydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui. **Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.**

Tel. Evergreen 7-8538 **Sav. V. LUKOŠEVIČIUS**

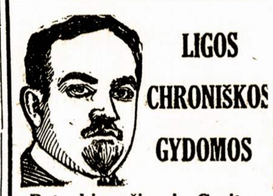

LIGOS CHRONIŠKOS GYDOMOS

Patenkinančios ir Greitos Pasėkos

KRAUJO, ODOS ir NERVŲ Ligos, BENDRAS SILPNUMAS, ĮSISENĖJĘ SKAUDULIAI, SKILVIO Nesveikumai, HEMORROIDAI bei kitos MĖŠLAŽARNĖS Ligos yra Gydomos, NOSIES, GERKLĖS, PLAUČIŲ, KVĖPAVIMO Dūdų Ligos, INKSTŲ ir PŪSLĖS Nesveikumai, ir kitos Staigios ir Chroniškos Ligos VYRŲ IR MOTERŲ GYDOMOS, o jeigu turite kokį nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išaiškinta.

X-SPINDULIAI IR KRAUJO TYRIMAI

NEBRANGUS ATLYGINIMAS—SĄLYGOS JUM PRIEINAMOS

(Ištyrimas Veltui ir Slaptas)

DR. ZINS

Įsisteibęs per 25 metus.

110 East 16th St., N. Y.

Tarp 4th Avenue ir Irving Place

9 A. M. iki 8 P. M., o Sekmadienį 9 A. M. iki 3 P. M.

Dr. Herman Mendlowitz

33 METAI PRAKTIKOS

522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS
nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vak.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

LIETUVIŲ KŪRO KOMPANIJA

Įdedame Master-Kraft Oil Burners į Jūsų Seną Ar Naują Šildytuvą (Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

New Yorko Ir Apielinkės Žinios

Svarbios Prakalbos Amer. Darbo Partijos Brooklyno Lietuvių Skyriaus

Gerbiamieji Brooklyno Lietuviai!

Amerikos Darbo Partija pereitais New Yorko miesto rinkimais davė puikius rezultatus. Mes laimėjome kelias vietas New Yorko Miesto Taryboje. Lietuviai ypatingai rėmė Amalgameitų Unijos New Yorko Joint Boardo menedžerį, brolį L. Hollanderį, ir jis tapo išrinktas į Miesto Tarybą (Council). Lyg naujas ūpas ir tarpe Brooklyno lietuvių pakilo, kad reikia imti aktingiau dalyvumą Amerikos politiniame gyvenime. Tam dėka, susiorganizavo po Amerikos Darbo Partija ir Brooklyno Lietuvių skyrius, kuris laiko savo headquarterį Amerikos Lietuvių Piliečių Kliube, po num. 280 Union Ave. Šiemet buvo du skyriaus susirinkimai ir abiejuose pasirodė, kad turi prijautimo lietuviuose. Pirmam susirinkime prisirašė 29 nauji nariai. Antrame prisirašė pora žymių lietuviškų advokatų ir taip sau geros valios lietuvių, kurie supranta, kad jų vieta Amerikos Darbo Partijoj.

Amerikos Darbo Partijos Brooklyno Lietuvių Skyrius rengia prakalbas, kurios bus (February) vasario 25, kaip 7:30 vakare, Amerikos Lietuvių Piliečių Kliube, 280 Union Ave. Tose prakalbose kalbės L. Hollanderis, A. Bimba ir Ch. Vilniškis. Visi trys Amerikos Darbo Partijos nariai, Ch. Vilniškis ir Brooklyno lietuvių skyriaus komiteto narys.

Brolis Hollanderis, kaipo Amalgameitų Unijos New Yorko Joint Boardo menedžeris, jau bent kelius kartus po išrinkimo į "councilmenus" kalbėjo per radio. Jam buvo statomi klausimai, ar Amerikos Darbo Partija atsakys Amerikos darb. reikalams, kaipo tokia. Jis labai plačiai išdėstė, kad ADP ir kilo ypatingai iš darbininkų ir progresyvių biznierių ir inteligentų, kurie remdami demokratus ir republikonus per ilgus metus nieko neatsiekė ir nemato, kad bent kada ką atsieks. Tad ir ėmėsi to didelio darbo, kad sukurti savo partiją, kad ji atstovautų jų reikalus. Jis nurodė, kad vien Kings County (Brooklyne) į trumpą laiką susikūrė 26 distriktai su daugiau 10 tūkstančių narių. Tas rodo, kad masės prielankiai atsineša linkui darbo partijos ir jai lemta augti ir bujoti.

Buvo statomi klausimai, tai ką mano pagerinti New Yorko žmonėms. Nesvyruojančiai, brolis L. Hollanderis atsakė: "Mes stosime, kad valdžios pinigais būtų pristatyta gražių namų darbininkams už žemiausias randas. Mes stosime, kad būtų nupigintos elektros ir gaso kainos. Mes stosime prieš pabranginimą maisto. Mes nedaleisime mėtyti piliečių sumokėtus pinigus nereikalingiems dalykams, o leisti juos ten, kur piliečiai pageidauja!"

L. Hollanderis yra ir Amerikos Darbo Partijos Kings County Komiteto pirmininkas. Jis patyręs organizatorius, tad nenustabu, kad po jo vadovybe taip dygsta "brenčiai" ir distriktai visoj Brooklyno apylinkėje. Jo prakalba bus žingeidi ir svarbi kiekvienam brooklyniečiui, o ypatingai kriaučiams, kurie dabar pergyvena krizį ir rūpinasi, kas jų laukia ateinantį sezoną. Kas iš lietuvių neateitų į šias prakalbas, tai daug ko nustotų. Tad visi, kaip vienas, imkite atydon ir ateikite, nes gausite progą susipažinti su ADP ir abelna darbininkų padėčia.

Antras kalbės, tai brolis Ch. Vilniškis. Jis yra ADP Brooklyno lietuvių skyriaus komiteto narys. Tai jaunas vyras ir kupinas energijos. Jis iš visos jėgos pasiryžęs dirbti ADP labui, kad sekančiais miesto rinkimais darbiečiai didžiumoj taptų išrinkti į "councilmanus" ir į kitas svarbias vietas!

A. Bimba — trečias kalbėtojas. Jis visiems gerai žinomas, kaipo vienas iš lietuvių geriausių kalbėtojų. Jis yra ADP narys ir mes tikri, kad jis supažindins kuopilniausiai lietuvius, kokią svarbą turi tarpe lietuvių masių ADP, o ypatingai Brooklyno lietuvių skyrius.

Taip sakant, tai pradžia ADP Brooklyno lietuvių skyriaus darbuotės politinėje dirvoje. Pats skyrius pasiryžęs tęsti darbą daug toliau, ne tik su šiom prakalbom. Skyrius mano rengti visokių paskaitų, prakalbų ir taip sau kultūrinių parengimų ir susirinkimų. Bet tam viskam reikia kuoartimiausios lietuvių visuomenės paramos ir pritarimo. Kol kas atrodo, kad visi Brooklyno lietuviai duoda kooperaciją. Tas tik džiugina komitetą. Jūsų atsilankymas skaitlingai į rengiamas prakalbas, dar daugiau priduos komitetui energijos veikti toje srityje.

Kviečia ADP Brooklyno Lietuvių Skyriaus Valdyba.

GARSINKITĖS SAVO BIZNĮ DIENRAŠTYJ "LAISVĖJE"

MIRĖ KUN. BRUNDZA

Trečiadienį mirė kunigas Mykolas Brundza, 54 metų, kilęs iš Šunskų par., Marijampolės apskr, kur užaugo, mokinosi ir praleido dalį savo kunigystės metų. Kunigavo nuo 1907 metų. Brundza buvo kunigu visuomenininku, tad vokiečių okupacijos laikais tekę ir vokiečių kalėjimo.

Į šią šalį atvyko tik trejetą metų atgal, kur važinėjo su prakalbomis ir pamokslais, taipgi bendradarbiavo katalikų spaudoje. Paskiausiu laiku buvo Newtown'e, Pa.

Kunigo brolis Jonas Brundza yra vargonininku-chorvedžių Šv. Jurgio lietuvių parapijoj, Brooklyne. Iš ten bus ir kun. Brundzos laidotuvės vasario 19-tą.

Ligos Tarp Lietuvių

Smarkiai susirgo Aleksandrina Pukenaitė, St. Catherine ligoninės raštininkė (lietuvaitė). A. P. yra jauna, tik apie 20 metų. Nesenai ji perleido sekmingą operaciją ant apendiko. Dabar vėl turi pasiduoti operacijai ant tulžies. Ji randasi St. Catherine Ligoninėj, Surgical Ward'e, ant 5 aukšto.

\- - -

Kazys Navikas, gyvenantis 102 McKibben St., serga kepenų liga. Greenpoint ligoninės gydytojai nutarė, jog Navikas turi pasiduoti operacijai. Bet d. Navikas jieško išeities apsieit be peiliò.

Tik dabar sužinojau, kad smarkiai susirgo Jieva Navikienė, virš minėto Kazio Naviko žmona. Draugė Navikienė jau senai nesveikuoja, bet dabar susirūpinusi draugo nesveikata ir ilgos bedarbės vargu turėjo atgulti lovon. Gaila gerų draugų.

Linkėtina visiem ligoniam greito pasveikimo. **Seeger.**

Bildingų darbininkai remia Rockefeller Center elektristus jų streike už pripažinimą unijos ir algų pakėlimą, taipgi prieš vertimą stot kompaniškon unijon.

J. Jukelis Atvyko; Lietuvių Komunistų Kuopa Rengia Prakalbas Antradienį

J. Jukelis, lietuvių darbininkų judėjimo veteranas, pribuvo į Brooklyną ketvirtadienio vakarą. Jis čia atvyko delegatu į Komunistų Partijos Budavotojų Kongresą, kuris prasidėjo penktadienį didžiuliu bankietu ir baigsis pirmadienį, vasario 21, milžinišku masiniu mitingu Madison Square Gardene.

Į Partijos Budavotojų Kongresą suvažiavo 500 delegatų iš visų šalies valstijų. Juos pakvietė Amerikos Komunistų Partijos Centro Komitetas. Į kongresą kviesta ne bile kas, bet žymiausieji partijos budavotojai, kurie gavo po daugiausia naujų narių pereitame partijos vajuje.

Drg. Jukelis yra vienu iš pačių garbingųjų svečių, jis pats vienas, kaip praneša draugai chicagiečiai, gavęs apie 100 narių. Jo pagerbimui ir išgirdimui, kaip jis atliko tą didelį darbą, Lietuvių Komunistų Kuopa rengia d. Jukeliui prakalbas šį antradienį, 22 vasario, Lietuvių Am. Piliečių Kliube, 280 Union Ave., Brooklyne. Be abejo, Brooklyno lietuviai skaitlingai susirinks išgirsti savo draugą, buvusį brooklynietį, sugrįžusį mus aplankyti su tokiu kreditu, kuris daro garbę visam Amerikos lietuvių darbininkų judėjimui.

K. N.

A. Balčiūnas Serga

Lietuvių Kooperatyvės Spaudos Bendrovės pirmininkas Antanas Balčiūnas susirgo stipriu šalčiu. Trečiadienį pašaukta gydytojas. Guli namie, 321 Chauncey St., Brooklyne. Jisai jau seniau kiek nesveikavo, tačiau tikėjosi ligą nugalėsiąs be sunkaus mūšio. Nors nesijausdamas drūtu, d. Balčiūnas labai daug darbavosi "Laisvės" bazarui.

Linkime greito pasveikimo.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Stanislovas Kupchin-Kupčinskas, 56 m. amž., 144 Johnson Ave., mirė vasario 17, Kings County Ligoninėj. Kūnas pašarvotas graboriaus Bieliausko koplyčioj. Bus palaidotas vasario 19 d., Šv. Jono Kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

"B'klyn Liths" Vakaras

Brooklyno sportus ir pasilinksminimus mėgstančio lietuvių jaunimo organizacija "Brooklyn Liths" turės savo metinius šokius šį sekmadienį, 20 vasario, 8 val. vakaro, Grand Paradise Svetainėj, 318 Grand St., Brooklyne. Šokiams grieš Don Zito orkestra. Įžanga 50c. **U-N.**

KĄ KALBA ŽMONĖS?

Vakar einu pro Liet. Am. Piliečių Kliubą, prie kurio ant Union ir Stagg gatvių kampo stovėjo ir šnekučiavosi būrys vyrų.

— Kur eisi šeštadienio vakarą?

—Jaunosios pažiūrėc — atsakė dzūkas. Kitas atsakė jaunikiu labiau susidomėjęs. Greit dasiprotėjau, jog čia kalbama apie vestuves jaunikio LDS su nuotaka APLA. Atrodo, kad LDS ir APLA kuopų vestuvių bankietas, kuris įvyks šį šeštadienį, 19 vasario, Kliubo Salėse, bus vienas iš sekmingiausių. Jam bilietas $1.25. Bus šokiai, dainos, na ir vestuvių vaišės ir "ceremonijos."

Pabroliukas.

Gėrikams Pagalvot

Apie mėnuo atgal nuo gėrimo rasta negyva Marė Kupčinskienė, apie 60 metų, dar gana drūta moteris, gyvenusi 144 Johnson Avenue (rear). Paliko vyrą ir 8 išaugintus vaikus.

Po žmonos mirties Kupčinskas neiššipagirioja. Tik ketverta dienų atgal tapo paduotas į Kings County Ligonbutį. O vasario 17 d. sūnus pranešė kaimynam, jog tėvas mirė ir parvežtas pas graborių P. Ballas, 660 Grand St. Kupčinskas apie 10 metų atgal buvo atvažiavęs iš mainų, rodosi, Scrantono. Seniau gyvenęs Škotijoj.

Kurie perdaug gersnoja, turėtų tokiais atsitikimais susirūpinti, nes alkoholis klaidos nedaro, jis visus savo draugus priglaudžia. **Seeger.**

Platinkite "Sunday Workerį"

Sekmadienį, 20 d. vasario, 10 valandą ryto, Komunistų Partijos Šešta Sekcija kviečia savo narius ir simpatikus ateiti į jos raštinę, 307 Grand St., ir padėti platinti "Sunday Workerį." Bus sugrupuota po du draugu, kurie eis stuba nuo stubos ir pardavinės dienraštį. Liet. Komunistų Kuopos valdyba ragina savo narius ateiti į sekciją ir prisidėti prie to taip svarbaus darbo. Kiekvienas gali duoti tam reikalui porą valandų. **Š.**

PARENGIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Šv. Jurgio Dr-stė rengia 51-mą balių, vasario 26-tą, Grand Paradise Ballroom, 318 Grand St. Pradžia 6:30 v. v. Įžanga 40c. Prof. Retikevičiaus orkestra grieš lietuviškus šokius, o Prof. Kaizos Orkestra grieš amerikoniškus šokius. Tad širdingai kviečiame visus lankiusius mūsų balius ateiti ir prašome atsivesti naujų svečių. — Kom. (42-44)

PAJIEŠKOJIMAI

Reikalinga moteris arba mergina prie namų darbo ant ūkės. Nėra skalbimo ir nereikės dirbt lauke, tik trim ar keturiem suaugusiem vyram valgyt pagamint. Dėl daugiau informacijų kreipkitės: A. Pakulis, Box 47, Brooklyn, Conn. (42-44)

VESTUVIŲ VAKARIENĖ ir ŠOKIAI bus Subatoj, 19 Vasario (Feb.)

Liet. Amerikos Piliečių Kliube

280 Union Avenue Brooklyn, N. Y.

Šokiai prasidės 7:30; Vakarienė — 8:30

VAKARIENĖ BUS PIRMOS RŪŠIES

Kazakevičiaus Orkestra taipgi puiki

Puiki programa, kurios išpildyme dalyvaus: A. Klimaitė, L. Kavaliauskaitė, A. Velička, P. Pakalniškis ir P. Grabauskas.

Įžanga Vakarienei ir Šokiam $1.25; Vien tik Šokiam 25c.

Rengia LDS ir APLA Susivienijusios kuopos

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
LAISNIUOTAS
GRABORIUS
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-4335

Tel. WAdsworth 3-2006
B. SHLAVES
Skutam Grindis Mašina
Taip pat šeliakuojam grindis ant bile pareikalavimo.
Prieinamos kainos
Rytais nuo 6 val. iki 11
Vakarais nuo 7 iki 12
506 West 177th Street
Apt. 2
New York City, N. Y.

CHARLES'
UP TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Gerai Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tel. Triangle 5-3622
Brooklyn, N. Y.
168 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

New-type Cheap OIL BURNER INVENTED *Sweeping the Country!*
COOK and HEAT Without Coal or Wood In Your Present Stove or Furnace—HOTTER—CHEAPER—No Ashes or Dirt—Twice the Heat Quick at ONE HALF THE COST.
COOKS A MEAL FOR LESS
Beats any oil burner ever gotten out for low cost, perfect performance. Burns cheap oil a new way, without pre-generating or clogging up. Quick intense heat by Simple Turn of Valve. It ends drudgery and dirt of coal or wood; cuts fuel bills in half, pays for itself quickly by what IT SAVES. Slips into Any STOVE RANGE or FURNACE Quick HEAT at Turn of Valve
PHONE PHONE FOR FREE DEMONSTRATION
No Obligation
Anyone interested in getting MORE HEAT AT LESS COST should phone number below for demonstration and full explanation of this amazing "HEAT KING" Oil Burner.
Local Sales Representative
KLEEN KOL COAL CO.
MR. PETER LISAUSKAS
COAL, COKE and OIL
Phone: JEfferson 3-2779
EVergreen 7-7550
Ridgewood
1458 DeKALB AVENUE
Williamsburg
335 UNION AVENUE
Maspeth
53-82 72nd PLACE

Mateušas Simonavičius
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 7-8886

Telefonas FOxcroft 9-6901
Painters and Decorators
Lietuviai Malioriai ir Dailydės
Taisome namus ir maliavojame iš vidaus ir iš lauko. Puikiausia sulig vėliausios estetikos dekoruojame maliavom arba išpopieruojame kambarius.
KLAUSKITE MŪSŲ APROKAVIMO
Reikale namų taisymo, maliavojimo ar popieravimo klauskite mūsų aprokavimo. Duodame tinkamus patarimus ir darbą atliekame patenkinančiai.
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street Brooklyn, N. Y.
P. BIELIAUSKAS
948-950 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y.
Išsikirpkite ir Pasilaikykite

GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(Šalinskas)
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę dėl po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway
Woodhaven, L. I., N. Y.

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, koklo pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.
Jonas Stokes
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

PHONE PULASKI 5-1090
FLUSHING
RUSSIAN and TURKISH BATHS, Inc
29-31 MORRELL STREET BROOKLYN, N. Y.
OPEN DAY AND NIGHT

Managed by
RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day and night
Saturday Night 75c
SPECIAL RATES PER WEEK
LADIES' DAYS: Mon. and Tuesday from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents.
GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.